



Številka: 007-246/2015
Ljubljana, 16.5.2016
EVA 2015-2550-0033
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Zakon o dimnikarskih storitvah – predlog za obravnavo – novo gradivo št. 3
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08 in 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13 in 47/13 – ZDU-1G) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji sklep: Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o dimnikarskih storitvah (EVA 2015-2550-0033) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku. Mag. Darko Krašovec generalni sekretar
Prejmejo: – ministristva in vladne službe
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
– mag. Tanja Bolte, generalna direktorica Direktorata za okolje, – Uroš Vajgl, vodja Sektorja za okolje in podnebne spremembe, – Dušan Pichler, sekretar, – mag. Urša Jesih, sekretarka, – mag. Vito Lojk, podsekretar.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
– Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor, – Lidija Stebernak, državna sekretarka, – mag. Tanja Bolte, generalna direktorica Direktorata za okolje, – Uroš Vajgl, vodja Sektorja za okolje in podnebne spremembe.
5. Kratek povzetek gradiva:
S sprejetjem Zakona o varstvu okolja (ZVO-1F) naj bi se ureditev izvajanja dimnikarskih storitev na koncesioniran način ohranjala zgolj do 31. 12. 2015, ko bi se prenehala izvajati kot obvezna državna gospodarska javna služba. Ministrstvo je ocenilo, da zaradi zagotovitve ciljev izvajanje dimnikarskih

storitev ne more biti prepuščeno trgu, temveč da je tudi v prihodnje potrebna regulacija tega področja, zaradi česar je pripravilo predlog Zakona o dimnikarskih storitvah, ki na Vladi ni bil sprejet. V izogib izvajanju dimnikarskih storitev na trgu je ministrstvo pripravilo Zakon spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO- 1H), ki ga je Državni zbor sprejel decembra 2015 in je podaljšal obstoječ (koncesijski) sistem za eno leto, do 31.12.2016.

Novost predlaganega sistema za dimnikarje v licenčnem sistemu je, da ne bodo več omejeni na območja. Že obstoječi izvajalci bodo lahko nadaljevali dejavnost, če bodo izpolnjevali predpisane pogoje. Prednost je tudi, da pomeni nov sistem priložnost za tiste, ki do zdaj niso mogli opravljati dejavnosti, da (ob izpolnjevanju pogojev) lahko vstopijo vanjo.

Novost za uporabnika dimnikarskih storitev so možnost izbire dimnikarske družbe, cenovna konkurenčnost storitev (določene bodo najvišje dovoljene cene storitev) in predvidena višja kakovost storitev.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

Neposredni stroški za izvajanje zakona in predvidenih podzakonskih aktov obsegajo nadgradnjo obstoječe aplikacije EviDim za vodenje evidenc malih kurilnih naprav, dimnikarskih storitev in poročanja v evidenco izvajanja dimnikarskih storitev ter njenega vzdrževanja. Stroške nadgradnje evidenc ocenjujemo na 390.000 EUR, ki bodo porabljeni v več letih, stroške letnega vzdrževanja evidenc pa na 20.000 EUR.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za okolje in prostor	2330-130006, Evidenca malih kurilnih naprav	153226, Nadzor nad izvajanjem dimnikarskih storitev	180.000	250.000,00
Inšpektorat RS za okolje in prostor	2522-11-0002	153363, plače	150.000	315.000,00
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerezporeditvijo:				

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi z administrativnimi in izobraževalnimi stroški ne predvidevamo dodatnega finančnega bremena za državni proračun, saj bodo stroški usposabljanja, upravnih taks ter izdelave dimnikarske izkaznice bremenili dimnikarske družbe oz. dimnikarje.				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				
/				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
Predlog predpisa je bil v okviru javne obravnave objavljen na spletnih straneh ministrstva. S strani nekaterih predstavnikov občin smo prejeli določene pripombe in kar je bilo mogoče, tudi ustrezno upoštevali. V lanskoletnem predlogu zakona smo uvodoma predlagali rešitev, kjer bi nadzor nad uporabniki dimnikarskih storitev izvajala občinska inšpekcija, vendar pa smo na predlog občin tako ureditev črtali.				
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:			NE	
<ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 				
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:				
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:			DA	
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)				
Datum objave: 17. 7. 2015 do 28. 8. 2015 in ponovno od 7.3.2016 do 24.3.2016				
V postopku javne obravnave osnutka predpisa so bila dana mnenja, ki so se v glavnem nanašala na naslednje vsebine:				
<ul style="list-style-type: none"> - <u>Splošen pregled pripomb</u>, prejetih med javno obravnavo, potrjuje razdvojenost stališč. Izražena mnenja namreč najpogosteje predstavljajo različne skrajnosti (ohranitev sedanjega sistema in na drugi strani tržni sistem). - <u>Druge vsebine</u>, med katerimi poudarjamo: 				

- nabor pogojev, potrebnih za pridobitev licence,
- področje usposabljanja,
- problematika inšpekcijskega nadzora,
- meritve dimnih plinov.

Mnenja, predloge, pripombe so dali:

- dimnikarji,
- civilne pobude,
- občine,
- strokovna javnost,
- posamezniki.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:
Bistveni razlog za neupoštevanje prejetih pripomb je, da je šlo za predloge sistemskih rešitev, ki s konceptom predloga zakona niso bile skladne.

Obvestilo z obrazložitvijo načina upoštevanja pripomb bo objavljeno po uveljavitvi predpisa.

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o varstvu okolja.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
<div style="text-align: right;">  <p data-bbox="981 1310 1149 1377">Irena Majcen ministrica</p> <p data-bbox="981 1377 1308 1467"><i>[Handwritten signature]</i></p> </div>	

**ZAKON
O DIMNIKARSKIH STORITVAH STORITVAH**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Ocena stanja

Izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom je bilo urejeno z Zakonom o varstvu okolja (v nadaljnjem besedilu: ZVO-1), ki je bil sprejet leta 2004, in njegovimi podzakonskimi predpisi. V 148. členu ZVO-1 je bilo določeno, da s 7. majem 2004 to ni več lokalna gospodarska javna služba, temveč državna javna služba. Na podlagi te zakonske ureditve in skladno z njo je bila 25. novembra 2004 sprejeta Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom (Uradni list RS, št. 129/04 s spremembami), ki skladno z Zakonom o gospodarskih javnih službah določa način izvajanja te javne službe v obliki koncesije, v okviru katere za posamezno dimnikarsko območje pridobi izvajalec izključno pravico. V Republiki Sloveniji so bile za vsa dimnikarska območja podeljene koncesije in sklenjene koncesijske pogodbe v skladu z zakoni in veljavnimi predpisi in jih je mogoče odvzeti le v posamičnih primerih, če se dokažejo kršitve ali drugi razlogi za odvzem ali odpoved koncesijske pogodbe. Koncesije podeljuje Vlada Republike Slovenije, koncesijsko pogodbo pa po pooblastilu vlade sklene minister, pristojen za varstvo okolja.

Viri financiranja so plačila uporabnikov storitev po veljavnih cenah storitev dimnikarske službe. Cene storitev dimnikarske službe določi vlada na podlagi obsega del in materialnih stroškov, potrebnih za izvajanje storitev dimnikarske službe, ter v skladu s časovno-tehničnimi normativi izvajanja storitev dimnikarske službe, ki jih določi minister, pristojen za varstvo okolja. Cene storitev dimnikarske službe so določene glede na vrste storitev, vrste naprav in ob upoštevanju posebnih pogojev dela pri opravljanju posameznih storitev dimnikarske službe.

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem predpisov, ki urejajo dimnikarsko službo, je glede na medresorsko naravo tematike v pristojnosti več inšpekcij. Tako določbe v zvezi z varstvom okolja nadzira inšpekcija, pristojna za varstvo okolja, nadzor glede varstva pred požarom inšpekcija, pristojna za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, in nadzor v zvezi z ogrožanjem človekovega zdravja inšpekcija, pristojna za zdravje. V zvezi s cenami izvajanja dimnikarske službe izvaja nadzor inšpekcija, pristojna za trg.

Strokovni nadzor nad izvajanjem storitev dimnikarske službe izvaja ministrstvo, pristojno za okolje. Znotraj strokovnega nadzora ministrstvo nadzira, ali izvajalec dimnikarske službe opravlja storitve in druge naloge tako, kot je določeno s predpisi in pravili stroke, da je zagotovljena kakovost opravljenih storitev.

S sprejetjem Zakona o varstvu okolja (ZVO-1F) naj bi se sedanja ureditev izvajanja dimnikarskih storitev ohranjala zgolj do 31. decembra 2015, ko bi se prenehala izvajati kot obvezna državna gospodarska javna služba. Ministrstvo za okolje in prostor je ocenilo, da zaradi zagotovitve ciljev izvajanje dimnikarskih storitev ne more biti prepuščeno trgu, temveč da je tudi v prihodnje potrebna regulacija tega področja. Ocenilo pa je, da je možno cilje varstva okolja, zdravja in premoženja ljudi, požarne varnosti ter energetske učinkovitosti malih kurilnih naprav doseči tudi z uvedbo licenčnega sistema, ki bi uvedel možnost proste izbire izvajalca dimnikarskih storitev. V ta namen je ministrstvo že leta 2015 pripravilo predlog Zakona o

dimnikarskih storitvah in ga Vladi Republike Slovenije posredovalo v obravnavo z namenom, da se v Državnem zboru Republike Slovenije sprejme po nujnem postopku. Ker je vlada obravnavo predloga prekinila, je ministrstvo v izogib izvajanju dimnikarskih storitev na trgu pripravilo Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-1H), ki ga je Državni zbor sprejel decembra 2015 in tako podaljšal obstoječ (koncesijski) sistem, vendar zgolj za eno leto, do 31. decembra 2016.

V luči teh ugotovitev Ministrstvo za okolje in prostor zato v sprejem ponovno predlaga Zakon o dimnikarskih storitvah, ki bi s 1. januarjem 2017 uveljavil licenčni sistem na področju izvajanja dimnikarskih storitev. Cilji izvajanja storitev so po predlogu zakona skrb za varstvo okolja, zdravja in premoženja ljudi, požarna varnost ter energetska učinkovitost malih kurilnih naprav. Predlagan sistem po oceni predlagatelja pomeni relativno majhno omejitev z vidika prostega delovanja trga nasproti pomembnemu omejevanju nepopravljive škode, ki bi nastala tako ljudem kot tudi na stvareh in okolju zaradi pretečih zastripitev ali celo smrti, požarov in onesnaževanje zraka. Ne nazadnje je treba upoštevati tudi, da so vse druge dimnikarske storitve, kot so projektiranje in izvedba kurilnih naprav, servis kurilnih naprav, popravila, zamenjava itd., prosto dostopne na tržišču, kar povečuje potrebo po regulaciji dimnikarske dejavnosti.

Predlagani licenčni sistem se od obstoječega koncesijskega sistema odmika na več načinov, v prvi vrsti pa tako, da uvaja možnost proste izbire dimnikarske družbe. Ocenjujemo, da bo ta možnost prijaznejša do uporabnikov, saj v obstoječem sistemu pogosto prihaja do nezadovoljstva uporabnikov, ki nimajo nobene možnosti, da bi dimnikarja zamenjali. Ocenjujemo tudi, da bo konkurenca med izvajalci pripomogla k cenovni konkurenčnosti storitev – saj cene ne bodo vnaprej določene, temveč jih bodo lahko izvajalci v okviru maksimiranih cen tudi znižali na podlagi optimizacije poslovanja – in prijaznejšemu odnosu izvajalcev do uporabnikov, ki jim država ne bo več predpisovala določenega izvajalca. Pri tem bo pomembna vzpostavitev učinkovitega nadzora nad izvajanjem zakona, ki je pomemben za zagotavljanje strokovnega izvajanja storitev, kar pa je pogoj tudi za dobro delovanje koncesijskega sistema.

Obstoječa koncesijska ureditev se je nadalje izkazala za administrativno zelo zahtevno, saj sta podeljevanje in odvzem koncesij izredno dolgotrajna. Zmanjšanje upravnih postopkov bo omogočilo večje posvečanje nadzoru in prenovi predpisov na tem področju. V koncesijskem sistemu je hkrati možen pojav praznih območij zaradi odvzema koncesij, saj med časom, ko je koncesija odvzeta in nova podeljena (ki praviloma, upoštevajoč vse roke, vezane na upravni postopek, ni kratek), na območju ni izvajalca, ki bi ga uporabniki lahko poklicali, česar pa v primeru licenčnega sistema ni.

Ne nazadnje pa ugotavljamo, da lahko licenčni sistem prinaša tudi prednosti za dimnikarske družbe v tem, da ne bodo več omejeni na koncesijska območja. Nov sistem pa pomeni tudi priložnost za tiste, ki do zdaj niso mogli opravljati dejavnosti, da ob izpolnjevanju pogojev vstopijo v dejavnost.

Predpisi, ki urejajo to področje

Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12 in 92/13);

Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom (Uradni list RS, št. 129/04, 57/06, 105/07, 102/08 in 94/13);

Pravilnik o oskrbi malih kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov pri opravljanju javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov (Uradni list RS, št. 128/04 in 18/05 – popr.);

Sklep o ceniku dimnikarskih storitev (Uradni list RS, št. 57/10);

Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 24/13);

Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 70/96, 71/00, 99/01, 17/03, 41/04 – ZVO-1 in 105/08);

Zakon o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40).

Predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja

Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti;

Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu;

Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb;

Uredba Komisije (EU) št. 813/2013 z dne 2. avgusta 2013 o izvajanju Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede zahtev za okoljsko primerno zasnovano grelnikov prostorov in kombiniranih grelnikov;

Uredba Komisije (EU) št. 814/2013 z dne 2. avgusta 2013 o izvajanju Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede zahtev za okoljsko primerno zasnovano grelnikov vode in hranilnikov tople vode.

Mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja

Kjotski protokol o spremembi podnebja:

Zakon o ratifikaciji Kjotskega protokola k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 17/02);

Odločba št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.

Razlogi, ki utemeljujejo potrebo po novem predpisu ali spremembi in dopolnitvi veljavnega predpisa

S sprejetjem Zakona o varstvu okolja (ZVO-1H) se sedanja ureditev izvajanja dimnikarskih storitev ohranja zgolj še do 31. decembra 2016, ko bi se prenehala izvajati kot obvezna državna gospodarska javna služba. Ministrstvo zaradi ocene, da zaradi zagotovitve ciljev izvajanje dimnikarskih storitev ne more biti prepuščeno trgu, temveč da je tudi v prihodnje potrebna

regulacija tega področja, predlaga v sprejem predlog Zakona o dimnikarskih storitvah, ki ohranja izvajanje dimnikarskih storitev kot regulirano dejavnost tudi po 1. januarju 2017.

Odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev

Sklep U-I-33/07-12 z dne 15. maja 2008,
Sklep U-I-273/08-8 z dne 23. septembra 2009,
Sklep U-I-161/11-4 z dne 16. januarja 2012,
Sklep U-I-102/14-10 z dne 10. septembra 2014.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Kot je navedeno v točki 1.1 Ocena stanja, so cilji izvajanja dimnikarskih storitev varstvo okolja, zdravja in premoženja ljudi, požarna varnost in energetska učinkovitost malih kurilnih naprav.

Delovanje malih kurilnih naprav je povezano z znatnimi vplivi na okolje. Posebej izstopajo visoke emisije delcev, kjer delež malih kurilnih naprav okvirno znaša petino celotnih emisij v Sloveniji. Tudi v porabi končne energije in s tem povezanimi emisijami toplogrednih plinov imajo male kurilne naprave pomemben delež. Aktiven nadzor nad malimi kurilnimi napravami lahko pripomore k zmanjšanju onesnaževanja in manjši porabi goriv. Poleg tega, da to neposredno vodi k zmanjšanju pritiskov na okolje, bo aktiven nadzor nad malimi kurilnimi napravami pripomogel tudi k doseganju zavezujočih ciljev, ki jih ima Republika Slovenija z vidika evropske zakonodaje na področjih podnebnih sprememb, kakovosti zraka in energetske učinkovitosti. Del stroškov, povezanih z nadzorom in oskrbo malih kurilnih naprav, se končnemu uporabniku povrne zaradi manjših izdatkov za goriva.

Primerno stanje malih kurilnih naprav in odvodnikov dimnih plinov je bistvenega pomena tudi za zagotavljanje požarne varnosti in s tem varovanje zdravja in premoženja tako samih uporabnikov kurilnih naprav kot drugih.

Vlada Republike Slovenije je v fazi prenosa gospodarske javne službe z občinskega nivoja na državni nivo, pa tudi kasneje, obravnavala več mnenj glede ustreznosti različnih sistemov izvajanja dimnikarskih storitev. Pri tem se je izkazalo, da je stopnja ozaveščenosti in odgovornosti uporabnikov dimnikarskih storitev na relativno nizki ravni. Uporabniki dimnikarskih storitev se namreč še niso ozavestili, da so dimnikarske storitve (letni pregledi, potrebno čiščenje in meritve emisij) nujne in neobhodno potrebne za njihovo in splošno varnost, prav tako se niso ozavestili glede odgovornosti v zvezi s tem. V skladu s tem je treba ohraniti sistem, kjer obveznost izvedbe storitev ni v izključni domeni uporabnika kurilne naprave in prosto dostopnih storitev na tržišču, temveč je potrebna delna regulacija teh storitev, ki bo zagotovila učinkovito in redno izvajanje dimnikarskih storitev na vseh malih kurilnih napravah v državi.

2.2 Načela

Načelo proste izbire, skladno s katerim ima uporabnik dimnikarskih storitev dolžnost zahtevati dimnikarske storitve in pravico do izbire dimnikarske družbe, je ena bistvenih novosti te ureditve.

Načelo dostopnosti storitev je v predlogu zakona urejeno na način, ki določa, da mora dimnikarska družba uporabniku dimnikarskih storitev zagotavljati predpisan obseg storitev čez celo leto. Glede na neenakomerno gostoto poselitve je ministrstvo v izogibitev situacijam, kjer si uporabnik dimnikarskih storitev zaradi oddaljenosti ali težje dostopnosti ne bi mogel zagotoviti dimnikarskih storitev, predvidelo rešitev, skladno s katero mora dimnikarska družba opraviti dimnikarske storitve uporabniku dimnikarskih storitev, kadar je dimnikarska družba temu

uporabniku geografsko najbližje in če jo je uporabnik dimnikarskih storitev k temu pozval. Kot v nadaljevanju podrobneje opisujemo, določa predlog zakona, da se znesek plačila za opravljene dimnikarske storitve oblikuje kot zmnožek cene izvajanja dimnikarskih storitev in normativnega števila časovnih enot dela dimnikarskih storitev. Ta znesek vključuje tudi potne stroške, kadar je uporabnik od sedeža dimnikarske družbe oddaljen 25 kilometrov ali manj. Kadar je uporabnik oddaljen več kot 25 kilometrov od sedeža dimnikarske družbe, se temu znesku prištejejo potni stroški za vsak kilometer nad 25 kilometrov, ki niso vključeni v ceno storitve, ki se oblikuje kot zmnožek cene izvajanja dimnikarskih storitev in normativnega števila časovnih enot dela dimnikarskih storitev.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Uporabniku dimnikarskih storitev je treba omogočiti izbiro dimnikarske družbe, kar je mogoče zagotoviti z uvedbo licenčnega sistema. Licenco bodo dimnikarju podeljevale (in odvzemale) upravne enote. Licenca ne bo krajevno omejena (veljala bo za celotno območje Republike Slovenije) in ne časovno omejena (trajna). Novi zakon ureja tudi inšpekcijski nadzor in strukturo cen (ki je maksimirana).

Skladno s predlogom zakona dimnikarske storitve izvajajo dimnikarji, opravljajo pa dimnikarske družbe. Za razliko v izrazih se je ministrstvo odločilo zaradi razmejevanja med samo konkretno izvedbo storitev ter opravljanjem le-teh v širšem smislu, ki obsega tudi administracijo, vpis v evidenco ipd. Obveznosti dimnikarjev oziroma dimnikarskih družb se od obstoječe ureditve bistveno ne spreminjajo. Njihove naloge obsegajo pregledovanje naprave v predpisanem obsegu in na predpisan način, izdajanje zapisnikov o opravljenih storitvah, seznanjanje uporabnika male kurilne naprave z morebitnimi nepravilnostmi in predlaganje odprave ugotovljenih napak in vpisovanje malih kurilnih naprav in storitev v evidenco. Obveznost za dimnikarja je obnavljanje znanja.

Predlagane obveznosti uporabnika dimnikarskih storitev so obveznost izbire dimnikarske družbe, da se dopusti dimnikarju, da pregleda malo kurilno napravo (da je oskrbljena v predpisanih rokih in na predpisan način), hramba zapisnikov o pregledu in odprava morebitnih ugotovljenih napak.

Nadalje pa predlagani sistem prek določitve najvišje dovoljene cene dimnikarskih storitev naslavlja tudi vprašnji motenj na trgu pri gibanju cen in cenovne dostopnosti dimnikarskih storitev. Mnenje predlagatelja je namreč, da je ureditev, ki določa maksimirano ceno urne postavke, nujna, saj gre za opravljanje storitev, ki so obvezne. Obveznost storitve lahko privede do večjih odstopanj v zaračunanih zneskih za opravljene dimnikarske storitve uporabnikom.

b) Način reševanja:

Prednost za dimnikarje v predlaganem licenčnem sistemu je, da ne bodo več omejeni na območja. Že obstoječi izvajalci bodo lahko nadaljevali dejavnost, če bodo izpolnjevali predpisane pogoje. Če so do zdaj opravljali svoje delo strokovno in imeli korekten odnos do uporabnikov, bo to predvidoma ugodno vplivalo na odločitve slednjih pri izbiri izvajalca oziroma dimnikarske družbe. Prednost je tudi, da nov sistem pomeni priložnost za tiste, ki do zdaj niso mogli opravljati dejavnosti, da (ob izpolnjevanju pogojev) lahko vstopijo v dejavnost.

Prednosti za uporabnika dimnikarskih storitev so možnost izbire dimnikarske družbe, cenovna konkurenčnost storitev in predvidena višja kakovost storitev.

Predlog zakona določa, da se znesek plačila za opravljene dimnikarske storitve oblikuje kot zmnožek cene izvajanja dimnikarskih storitev in normativnega števila časovnih enot dela dimnikarskih storitev. Ta znesek vključuje tudi potne stroške, kadar je uporabnik od sedeža dimnikarske družbe oddaljen 25 kilometrov ali manj. Kadar je uporabnik oddaljen več kot

25 kilometrov od sedeža dimnikarske družbe, se temu znesku prištejejo potni stroški za vsak kilometer nad 25 kilometrov, ki niso vključeni v ceno storitve, ki se oblikuje kot zmnožek cene izvajanja dimnikarskih storitev in normativnega števila časovnih enot dela dimnikarskih storitev. Cena se določi v eurih na časovno enoto dela. Najvišjo dovoljeno ceno izvajanja dimnikarskih storitev določi vlada s sklepom. Višino cene vlada določi ob upoštevanju cen storitev dejavnosti, za katere je predpisana podobna raven strokovne izobrazbe. Dimnikarska družba mora imeti cenik, ki je javno objavljen, z vsebino, ki jo podrobneje ureja podzakonski akt. Minister za okolje predpiše časovne normative za posamezne storitve in sklope dimnikarskih storitev, podrobnejšo vsebino cenika in višino potnih stroškov.

Do sprejetja omenjenih predpisov se skladno s prehodnimi določbami znesek za izvedene dimnikarske storitve oblikuje kot zmnožek cene izvajanja dimnikarskih storitev v višini največ 25,20 eura na uro dela dimnikarskih storitev pri uporabniku brez davka na dodano vrednost in dejanskega števila časovnih enot dela dimnikarskih storitev pri uporabniku, ki se mu prištejejo potni stroški največ v višini 0,25 eura na kilometer.

Mnenje ministrstva je, da je ureditev, ki določa najvišjo dovoljeno ceno, ustrezna, sorazmerna in celo nujna, saj gre za izvajanje storitev, ki so obvezne. Obveznost storitve lahko po oceni ministrstva, ki temelji na dosedanjih izkušnjah v zvezi s spremljanjem in nadzorovanjem dimnikarskih storitev, privede do velikih odstopanj v zaračunanih zneskih za opravljene dimnikarske storitve uporabnikom, glede na lokacijo uporabnika. Ministrstvo zato utemeljeno pričakuje hude motnje na trgu pri gibanju cen, a pri tem ne gre za redna sezonska nihanja. Navedena nevarnost je zlasti velika v času uveljavljanja novega sistema. Zato, ker odločitev o tem, ali bo dimnikarske storitve uporabnik naročil ali ne, ni odvisna od uporabnika, je smiselno, da se tudi cena ureja na način maksimalne dovoljene cene za urno postavko.

V evidence se bodo prvič vnašali tudi osebni podatki uporabnikov, dimnikarjev in dimnikarskih družb. Predvsem zaradi osebnih podatkov bo treba aplikacijo nadgraditi in urediti povečane zahteve varstva teh podatkov. Nadgradnja bo potrebna tudi zaradi vnosa delov stavb v aplikacijo in zagotavljanja dostopa dimnikarjev do vseh kurilnih naprav v evidenco. Do zdaj je vsako dimnikarsko podjetje dostopalo le do omejenega števila naprav na svojem dimnikarskem območju. Vpisani podatki bodo zdaj dostopni v elektronski obliki pristojnim inšpekcijam in agencijam, ki bodo z informacijami, vnesenimi v evidence, lahko izvajali tudi neposredni nadzor nad izvajanjem storitev dimnikarjev in uporabnikov. Predvideno je, da se bodo podatki vpisovali kar najhitreje pri samem uporabniku, zato bo treba najti tehnološko rešitev, ki bo omogočala vpisovanje tudi tam, kjer internetna povezava ni zagotovljena. Zaradi večjega obsega podatkov je treba predvideti tudi spremembe pri strežniški strojni opremi.

Na novo bodo torej v evidence vpisani podatki o uporabnikih in izvajalcih – dimnikarjih, njihovi usposobljenosti in izpolnjevanju pogojev za licenco, kar bo ministrstvu omogočalo in olajšalo nadzor nad trenutno zaposlenimi v dimnikarski družbi. V evidenco bodo na novo vneseni podatki o izdanih opozorilih dimnikarja in datumu odprave pomanjkljivosti. Dodana je tudi uporabnikova dolžnost, da zagotovi vse potrebne podatke za vpis v evidenco, ki omogočajo nadzor nad opravljenimi storitvami. Prav tako so dodane kazenske določbe za dimnikarske družbe, če podatkov ne bodo vpisovali.

Pri izvedbi dimnikarskih storitev in predvsem pri prvih pregledih je dimnikar tisti, ki mora opozoriti stranko na morebitne težave, nepravilnosti in nevarnosti, saj bo pozneje on odgovoren za pravilno oskrbo teh naprav. Odgovornost za napake je torej treba poiskati v tej fazi. Ker je do zdaj tudi zaradi velikega obsega predpisov, ki jih je treba upoštevati pri pregledu naprav, prihajalo do nesporazumov o tem, katere predpise je treba upoštevati, je v tem zakonu dano izhodišče za določitev obsega in vsebine pregledov vgrajenih proizvodov. Merila in pogoje za preglede določi in objavi minister, pristojen za varstvo okolja, potem ko je končal usklajevanje s pristojnimi, in sicer za naslednja področja: varnost proizvodov, okolje, graditev objektov in energetska učinkovitost. Požarna varnost je vključena v področje varnosti proizvodov.

Tako neodvisno preverjanje skladnosti in zagotavljanje osnovnih zahtev je potrebno zaradi prevečkrat nasprotujočih si trditev in interesov soudeleženih v izbiro, načrtovanje, postavitve, vzdrževanje in na koncu odstranitev malih kurilnih naprav. Ker gre za zahtevnejša opravila, ki se na koncu zaključijo s poročilom o izpolnjevanju osnovnih zahtev, bo minister predpisal ter

posodabljal pogoje in merila za opravljanje teh pregledov. Poročilo bo vključeno v poročilo o prvem pregledu.

Predlog zakona predvideva inšpekcijski nadzor. Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem predpisov, ki urejajo izvajanje dimnikarskih storitev, je glede na medresorsko naravo tematike v pristojnosti več inšpekcij. Določbe v zvezi z varstvom okolja nadzira inšpekcija, pristojna za varstvo okolja, nadzor glede varstva pred požarom izvaja inšpekcija, pristojna za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, in nadzor v zvezi z ogrožanjem človekovega zdravja inšpekcija, pristojna za zdravje. Nad cenami dimnikarskih storitev izvaja nadzor inšpekcija, pristojna za trg.

Ministrstvo je vprašanju nadzora posvetilo veliko pozornosti, saj se zavedamo, da je prav nadzor bistven za učinkovito izvajanje predpisa in doseg zastavljenih ciljev. Ministrstvo je pri tem preučilo več različnih možnosti – od prenosa inšpekcijskega nadzora nad uporabniki na občinske inšpekcije do javnega pooblastila zunanji pravni osebi za izvajanje nadzora nad opravljanjem dimnikarskih storitev.

Ministrstvo je glede prenosa inšpekcijskega nadzora nad uporabniki na občinske inšpekcije opravilo razgovore s predstavniki občinskih združenj ter ministrstvom, pristojnim za javno upravo. Kljub možnosti, da bi prišlo do prenosa finančnih sredstev zaradi povečanega obsega pristojnosti in dela občinskih in medobčinskih inšpekcij, se občine s takšno rešitvijo niso strinjale, tako da je ministrstvo to rešitev opustilo.

Nadalje je Ministrstvo preučilo možnost podelitve javnega pooblastila reprezentativnemu združenju v obliki novoustanovljene zbornice, ki bi opravljala nadzor. Po oceni ministrstva bi bilo za opravljanje nadzora v takšni instituciji treba zagotoviti zadostno število usposobljenega kadra (od 5 do 8 zaposlenih), ki bi delovali neodvisno in zaradi transparentnosti delovanja ne bi smeli sami izvajati dimnikarskih storitev. V tej luči je bilo treba preučiti tudi način financiranja zbornice ter smiselnost ustanovitve tovrstne institucije z vidika nadziranja delovanja zbornice s strani podeljevalca javnega pooblastila, torej ministrstva. Če ministrstvo z javnim pooblastilom delegira naloge in pristojnosti drugi instituciji, mora nad njenim delovanjem samo izvajati nadzor, kar ponovno pomeni kadrovske in finančne breme za državo. Prav tako je treba vzeti v obzir, da je, tudi če bi zbornica izvajala nadzor, to lahko le nadzor nad izvajalci, ne pa nad uporabniki, kar pomeni, da ta del nadzora še vedno ostane na državi (na inšpekciji, ki bo v vsakem primeru potrebovala dodatne kadrovske okrepitve). Treba pa je upoštevati tudi časovni vidik ustanavljanja tovrstne institucije – tako v smislu zakonodajne podlage kot tudi dejanske ustanovitve zbornice. Upoštevajoč kadrovske, administrativne in finančne posledice, ki bi jih s seboj prinesla ustanovitev zbornice, je ministrstvo ocenilo, da njena ustanovitev ne predstavlja najboljše oziroma najbolj smiselne rešitve.

Zakon sicer obravnava zgolj storitve, izvedene na malih kurilnih napravah. Srednje in velike kurilne naprave niso predmet tega zakona.

Medtem ko se v malih kurilnih napravah na trdna goriva do 1 MW vhodne toplotne moči lahko uporabljajo običajna goriva, kot sta na primer les in premog, se lahko v srednjih kurilnih napravah med 1 MW do 50 MW vhodne toplotne moči lahko uporabljajo tudi goriva, katerih nabor emisij zaradi zgorevanja presega običajne emisije zaradi zgorevanja lesa in premoga. Ta goriva vključujejo biomasne ostanke iz proizvodnje in obdelave celuloze, papirja, kartona, živil in pijač, koks, pridobljen iz nafte, ter premog in koks z vsebnostjo žvepla prek enega masnega odstotka. Podobno velja tudi za srednje kurilne naprave na tekoča goriva (5–50 MW) ter plinasta goriva (10–50 MW), če se uporabljajo za ogrevanje stavb oziroma kurilne naprave na tekoča in plinasta goriva (4 kW–50 MW), ki se uporabljajo izključno v industrijskih tehnoloških procesih oziroma za proizvodnjo elektrike, kjer se lahko uporabljajo tudi goriva in biogoriva, pridobljena iz odpadkov, ter emulgirani naravni bitumen in težko kurilno olje. Monitoring emisij iz srednjih kurilnih naprav se mora skladno s prvim odstavkom 22. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 24/13 in 2/15) izvajati skladno s Pravilnikom o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08), ki pa se ne uporablja za male kurilne naprave. Omenjeni pravilnik ureja med drugim tudi izvajanje trajnih meritev emisij in pogoje za pridobitev pooblastila za izvajanje monitoringa (v skladu z Zakonom

o varstvu okolja). Vse to v znatni meri presega okvir dejavnosti in storitev ter tudi strokovno usposobljenost dimnikarskih služb.

Treba je tudi razumeti, da male kurilne naprave manjših vhodnih toplotnih moči običajno niso v stalni uporabi, njihovi upravljavci pa nemalokrat nimajo dovolj znanja za njihovo kakovostno vzdrževanje. Tu ima izvajanje dimnikarskih storitev veliko vlogo, predvsem z vidika opozarjanja na nevarnost zastrupitve s CO ter preprečevanja dimniških požarov. V nasprotju z malimi kurilnimi napravami pa se srednje kurilne naprave uporabljajo v neprekinjenih procesih, kjer vsak njihov izpad pomeni finančno breme za upravljavca. Zato upravljavci srednjih kurilnih naprav ustrezneje poskrbijo, da njihove kurilne naprave oskrbuje interni izobraženi kader.

Obveznosti upravljavcev velikih kurilnih naprav (nad 50 MW) ureja Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja), ki je v slovenski pravni red prenesena z Zakonom o varstvu okolja in Uredbo o mejnih vrednostih emisije snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 103/15). Upravljavci morajo za obratovanje velike kurilne naprave pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za napravo, ki lahko povzroči onesnaženje okolja večjega obsega. V zvezi s tem je treba upoštevati tudi določbe Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15).

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Ministrstvo pripravlja predloge podzakonskih aktov, ki bodo urejali podelitev dimnikarske izkaznice, redno dopolnilno usposabljanje, cene ter oskrbo (pregledi, čiščenje in meritve) malih kurilnih naprav.

č) Usklajenost predloga zakona:

Predstavniki ministrstva so od marca letos na številnih posvetih predstavili predlagano ureditev izvajanja dimnikarskih storitev (na Gospodarski zbornici Slovenije, na strokovnem posvetovanju v Moravskih Toplicah, na Svetu za trajnostni razvoj v Gornji Radgoni, v Državnem zboru in Državnem svetu, s pojavljanjem v medijih, objavami na spletni strani MOP in sestanki ter predstavitvami predlogov deležnikom – civilnim iniciativam, Obrtni zbornici Slovenije in Zbornici komunalnega gospodarstva znotraj Gospodarske Zbornice Slovenije). Ministrstvo je posredovalo predlog zakona v javno obravnavo 17. julija 2015 do 28. avgusta 2015 in znotraj le-te prejelo pripombe, ki jih je podrobno proučilo in nekatere (tudi pripombe lokalnih skupnosti) smiselno vključilo v besedilo predloga.

Obravnavo predloga zakona po nujnem postopku je Vlada Republike Slovenije prekinila, ministrstvo je predlog nekoliko dopolnilo in predlaga obravnavo po rednem postopku. Dopolnjen predlog je bil ponovno posredovan v javno obravnavo od 7. marca 2016 do 24. marca 2016. Tudi v okviru te obravnave je Ministrstvo prejelo pripombe, ki jih je podrobno proučilo in nekatere smiselno vključilo v besedilo predloga.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Neposredni stroški za izvajanje zakona in predvidenih podzakonskih aktov obsegajo nadgradnjo obstoječe aplikacije EviDim za vodenje evidenc malih kurilnih naprav, dimnikarskih storitev in poročanja v evidenco izvajanja dimnikarskih storitev ter njenega vzdrževanja. Stroške nadgradnje evidenc ocenjujemo na 390.000 eurov, ki bodo porabljeni v več letih, stroške letnega vzdrževanja evidenc pa na 20.000 eurov.

Obseg nalog pristojnega ministrstva se s spremembo ureditve izvajanja dimnikarskih storitev bistveno ne spreminja, vendar pa je za učinkovito izvajanje nadzora treba zagotoviti dodatnih deset okoljskih inšpektorjev, kar predstavlja 315.000 eurov letno. Inšpektorat za okolje in

prostor bo, glede na dodatne kadrovske zmožnosti, v svojem načrtu dela predvidel obseg inšpekcijskega nadzora na tem področju, ki bo predvidoma 10 % vseh izvajalcev dimnikarskih storitev letno.

Predlog zakona nima posledic na druga javno finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za nadgradnjo obstoječe aplikacije EviDim za vodenje evidenc malih kurilnih naprav, dimnikarskih storitev in poročanja v evidenco izvajanja dimnikarskih storitev ter njenega vzdrževanja so predvidena v sprejetem proračunu Republike Slovenije za leti 2016 in 2017.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Sistem v drugih državah je bil podrobno preučen v primerjalnem pregledu dimnikarske dejavnosti, ki ga je pripravil Raziskovalno-dokumentacijski sektor Državnega zbora (Marjana Križaj, Janez Blažič), kot je prikazano v nadaljevanju.

Primerjalni pregled Dimnikarska dejavnost Raziskovalno - dokumentacijskega sektorja Državnega zbora

1 UVOD

V Sloveniji je dimnikarska služba obvezna državna gospodarska javna služba varstva okolja. Dimnikarska služba je izvajanje meritev, pregledovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom. Po prejšnji ureditvi - do uveljavitve Zakona o varstvu okolja iz leta 2004 - je bila dimnikarska služba v pristojnosti lokalnih skupnosti t.j. občin.

Zakon določa, da vlada podrobneje predpiše dejavnost in določi način opravljanja obvezne gospodarske javne službe. Leta 2004 je bila sprejeta *Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom* (v nad: Uredba).

Uredba določa, da se dimnikarska služba opravlja na območju celotne Republike Slovenije, razdeljenem na posamezna dimnikarska območja. Dimnikarska območja so določena v prilogi Uredbe, ustrezajo pa občinskim mejam. Dimnikarska služba se opravlja s podelitvijo koncesije, pri čemer se za opravljanje dimnikarske službe na posameznem dimnikarskem območju podeli ena koncesija. Posamezni koncesionar lahko pridobi koncesijo za več dimnikarskih območij, če izpolnjuje pogoje, določene z Uredbo za vsako od dimnikarskih območij posebej. Koncesije podeljuje v imenu koncedenta vlada za obdobje osmih let. Koncedent pridobiva koncesionarja za izvajanje storitev dimnikarske službe na podlagi javnega razpisa. Koncesijsko obdobje začne teči z dnem sklenitve koncesijske pogodbe. Koncesijsko pogodbo sklene po pooblastilu vlade minister, pristojen za okolje. Pogodba se z izbranim koncesionarjem sklene za izvajanje dimnikarske službe za vsako dimnikarsko območje posebej.

Vir financiranja dimnikarske službe so plačila uporabnikov storitev po veljavnih cenah storitev dimnikarske službe. Cene storitev dimnikarske službe določi vlada na predlog ministra,

pristojnega za okolje, pri čemer upošteva obseg dela, materialne stroške in časovno tehnične normative, potrebne za opravljanje storitev dimnikarske službe. Cene storitev dimnikarske službe se določijo diferencirano po vrstah naprav, na katerih se storitve opravljajo, in po vrstah storitev ter ob upoštevanju posebnih pogojev dela pri opravljanju posameznih storitev dimnikarske službe.

Nadzor nad izvajanjem Uredbe praviloma opravlja inšpekcija, pristojna za varstvo okolja. Inšpekcijski nadzor v zvezi z zmanjšanim varstvom pred požarom in s tem povezano odpravo pomanjkljivosti, opravlja inšpekcija, pristojna za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Inšpekcijski nadzor v zvezi z ogrožanjem človekovega zdravja pa opravlja inšpekcija, pristojna za zdravje. Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb Uredbe, ki se nanašajo na ceno storitev dimnikarske službe, izvaja inšpekcija, pristojna za trg.

Strokovni nadzor nad izvajanjem storitev dimnikarske službe in nad drugimi nalogami izvajalca dimnikarske službe izvaja ministrstvo, pristojno za okolje. V okviru strokovnega nadzora ministrstvo nadzira, ali posamezen izvajalec opravlja storitve in druge naloge dimnikarske službe na način, kot je to določeno s predpisi in pravili stroke, tako da je zagotovljena kvaliteta opravljenih storitev in drugih nalog.

Na nivoju EU se na dimnikarske storitve posredno nanaša Direktiva o energetske učinkovitosti stavb¹. Določa, da morajo države članice določiti potrebne ukrepe za pregled kotlov in pregled klimatskih naprav. To na neodvisen način opravljajo usposobljeni in/ali pooblašteni strokovnjaki, ki poslujejo kot samostojni podjetniki ali so zaposleni v javnih ali zasebnih podjetjih. Direktiva pa v ničemer ne ureja oziroma ne določa organiziranosti dimnikarske dejavnosti in je kot take sploh ne omenja.

V tem pregledu predstavljamo, kako je dimnikarska dejavnost urejena v nekaterih evropskih državah. Na željo naročnika smo poleg Nemčije, Avstrije, Italije in Francije prikazali še Švico in Hrvaško. Zanimalo nas je predvsem, kako je urejeno izvajanje dejavnosti, kdo je pristojen za področje (država, dežele ali lokalne skupnosti), kako se določajo cene in kako je urejen nadzor nad izvajalci storitev in nad lastniki naprav. Podatke smo pridobili predvsem iz zakonodaje navedenih držav, nekatere pa tudi s spletnih strani dimnikarskih združenj in nadzornih organov.

2 DIMNIKARSKA DEJAVNOST V IZBRANIH DRŽAVAH

2.1 Avstrija

V Avstriji je dimnikarstvo na zveznem nivoju urejeno z Obrtnim zakonom (*Gewerbeordnung*). Za opravljanje dimnikarskih storitev (čiščenje, ometanje, preverjanje dimnikov in kurišč...) je potrebno obrtno dovoljenje. Če dimnikarji po deželnih predpisih opravljajo tudi naloge upravne policije (npr. požarne policije, gradbene policije), pa imajo javna pooblastila (*öffentliche Aufgaben*) in morajo imeti sedež v Avstriji.

Dimnikarsko obrt lahko opravlja le fizična oseba ali osebna družba, katere družbeniki so fizične osebe. Poleg tega kandidat ne sme v istem ali v dveh različnih čistilnih območjih (*Kehrgebiet*) že opravljati dimnikarskih storitev. Tam ne sme delovati niti kot poslovođa ali vodja podružnice. Dimnikar mora imeti državljanstvo (ali sedež) članice EU. Kandidat mora po zakonu predložiti tudi dokazilo, da je obrtna dejavnost potrebna, kar v praksi pomeni, da se obrtno dovoljenje izda le, če je prejšnje dimnikarsko podjetje prenehalo delovati npr. zaradi upokojitve dimnikarja (povzeto po dopisu Urada Zgornjeavstrijske vlade).

Dimnikar, ki več kot dva meseca ne more opravljati svoje dejavnosti, mora poskrbeti, da potrebna dela opravi nekdo drug. Če to ni mogoče, mora za to poskrbeti pristojni organ.

Obrtni zakon določa, da o teritorialni razmejitvi čistilnih območij z uredbo odloči deželni glavar (*Landeshauptmann*) po posvetovanju z zadevnimi občinami. Pri tem mora zagotoviti, da se

¹ Direktiva Evropskega Parlamenta in Sveta 2002/91/EC z dne 16. decembra 2002 o energetske učinkovitosti stavb (UL L št. 1, stran 65, z dne 4.1.2003).

naloge požarne policije primerno izvajajo, ter da lahko znotraj območja gospodarsko preživita vsaj dve dimnikarski podjetji z vsaj dvema do trema zaposlenima. Če to zahtevajo topografske značilnosti in gostota naseljenosti, se lahko določi manjše območje, za katerega zadostuje le eno dimnikarsko podjetje².

Pri podelitvi obrtnega dovoljenja (*Gewerbeberechtigung*) se dejavnost omeji na določeno čistilno območje. Izjemoma se lahko opravljajo naloge zunaj njega (dlje časa odsoten dimnikar, zamenjava dimnikarja). Lastnik objekta lahko določenega pooblaščenega dimnikarja brez posebnega utemeljevanja zamenja za drugega, a ne sredi kurilne sezone in le določen čas pred naslednjim dimnikarskim pregledom. Če sta v čistilnem območju določena samo dva dimnikarja, lahko pooblasti tudi dimnikarja iz drugega čistilnega območja.

Dimnikarji so pri svojem delu dolžni zaračunavati storitve v skladu z uredbo o najvišji tarifi, ki jo z predpiše deželni glavar. Pri tem upošteva zmogljivosti dimnikarskih podjetij in interese uporabnikov. Pred tem se mora posvetovati z deželnim panožnim združenjem dimnikarjev (*Landesinnung der Rauchfangkehrer*), s pristojno zbornico delojemalcev (*Kammer für Arbeiter und Angestellte*) in z občinami.

O izdaji obrtnega dovoljenja odloča okrožni upravni organ (*Bezirksverwaltungsbehörde*³), pri čemer upošteva vse navedene pogoje in omejitve. Upravni organ pred izdajo odločbe za mnenje zaprosi pristojno panožno združenje dimnikarjev, ki se mora v štirih tednih izreči glede zakonskih pogojev o potrebi novega obrata. Če organ odloči v nasprotju z mnenjem panožnega združenja ali če ga ne zaprosi za mnenje, ima združenje pravico do pritožbe na odločbo.

Poleg navedenih zveznih določb po Obrtnem zakonu pa imajo praviloma vse zvezne dežele še svoje zakone o gasilstvu (npr. *Feuerwehrgesetz* Spodnjeavstrijske - NÖ-FG) ali v primeru Zgornjeavstrijske Zakon o čistem zraku in energiji (*Oö. Luftreinhalte- und Energietechnikgesetz 2002*), ki tudi urejajo dimnikarske storitve. Imajo tudi predpis, s katerim določajo periodična čiščenja (*Kehrperidenverordnung*), akt, s katerim določijo čistilna okrožja in uredbo o najvišjih cenah dimnikarskih storitev (npr: *Verordnung über die Festsetzung von Höchsttarifen für das Gewerbe der Rauchfangkehrer in Niederösterreich*) (povzeto po spletni strani Spodnjeavstrijskega panožnega združenja dimnikarjev in po dopisu Urada Zgornjeavstrijske vlade).

Nadzor prikazujemo na primeru Spodnjeavstrijske. Lastniki in drugi uporabniki objektov morajo dopustiti, da dimnikar opravi predpisana čiščenja in preglede, sicer odgovarjajo za upravni prekršek. Če dimnikar pri svojem delu - čiščenju ugotovi nepravilnosti, o njih obvesti lastnika oz. drugega uporabnika in občino. Občina z odločbo lastniku naloži odpravo pomanjkljivosti. Za prekršek se lahko izreče denarna kazen do 3.650 EUR, če se ga ne da izterjati, pa uklonilni zapor do dva tedna (povzeto po: Rauchfangkehrerfibel).

2.2 Francija

V Franciji ni posebnega zakona ali podzakonskega akta, ki bi celovito urejal področje dimnikarskih storitev. V zvezi z opravljanjem teh storitev tudi nimajo koncesijskega sistema.

Lastniki, najemniki, najemodajalci in stanovalci so dolžni spoštovati predpisano obveznost opravljanja dimnikarskih storitev (*ramonage*). To zagotavlja požarno varnost, energetske varčnosti in zmanjševanje izpusta emisij. Država predpiše okvirni oziroma tipski sanitarni pravilnik za departmaje (*Règlement sanitaire départemental type (RSDT)*), ki ga potem dodelajo v posameznih departmajih; ta pravilnik vsebuje obveznost opravljanja dimnikarskih storitev in še

² Tirolska je npr. razdeljena na 30 čistilnih območij, v katerih delujeta po 2-3 dimnikarja (http://www.ak-salzburg.at/bilder/d29/rauchfangkehrer_20051.pdf). Na Zgornjeavstrijskem se dimnikarska področja pokrivajo s političnimi okrožji (*politische Bezirke*)

³ To so prvostopni organi splošne državne uprave, njihova krajevna pristojnost se nanaša na določena upravna okrožja (*Verwaltungsbezirk*). Okrožni upravni organi so: okrožna glavarstva (*Bezirkshauptmannschaft*), magistrati in politične ekspoziture (*Politische Expositur*) (povzeto po: Wikipedii).

nekatero druge elemente s tem v zvezi.⁴ Župani podrobneje urejajo to področje, določene pristojnosti pa imajo tudi prefekti⁵ (povzeto po: Je gère mon immobilier, spletno mesto).

Pristojnost župana na področju dimnikarskih storitev izhaja iz več zakonikov. Župan (deloma pa tudi prefekt) skrbi za izvrševanje departmajskega sanitarnega pravilnika, dejanski nadzor nad izvrševanjem njegovih določb pa izvaja občinska policija. Nadzor nad izvrševanjem določb departmajskega sanitarnega pravilnika je po svojem bistvu namenjen tudi varstvu pred požarom.

Na splošno je treba cev dimnika zunaj in znotraj očistiti dvakrat na leto,⁶ od tega enkrat v času kurilne sezone. Če čiščenje dimnika ni opravljeno, se uporabnika lahko kaznuje za prekršek z globo 3. razreda.⁷ Globa je lahko še višja, če se čiščenje izvede šele po morebitnem nastanku škode (povzeto po: Je gère mon immobilier, spletno mesto). Po opravljeni storitvi mora dimnikar izdati potrdilo (*certificat de ramonage*), ki ga je treba shraniti.

Vsak dimnikar mora imeti potrdilo o usposobljenosti s strani države, za pridobitev tega potrdila pa mora imeti predpisano izobrazbo.⁸ Potrdilo o usposobljenosti izda posebna certifikacijska organizacija s področja gradbeništva.⁹ Ta zagotavlja organizacijsko-pravno in tehnično kompetentnost posameznega obrtnika, tudi dimnikarja. Med drugim se je vsak obrtnik s potrdilom o usposobljenosti, torej tudi dimnikar, dolžan zavarovati proti škodi, ki jo povzroči s svojo dejavnostjo. Tehnično kompetentnost (uporaba primernih orodij, kvaliteta samega dela) se ocenjuje po posebnih merilih in potrdilo velja 4 leta (povzeto po spletnem mestu Ramoneur.fr).

Glede pogojev za opravljanje dimnikarske dejavnosti je tudi na spletni strani Ramoneur.fr sicer svetovano, naj naročniki za dimnikarske storitve izberejo dimnikarja oziroma podjetje s potrdilom o mojstrskem izpitu (*brevet de maîtrise*), vendar pa povsod v Franciji niso določili tega potrdila kot obveznega. Kot primer za to, da je mojstrski izpit obvezen, naj navedemo departma Bas-Rhin v Alzaciji, kjer je prefekt v svojem odloku, s katerim se je dopolnil departmajskega sanitarnega pravilnika, že v letu 1989 določil obveznost, da lahko dimnikarske storitve opravljajo samo imetniki potrdila o mojstrskem izpitu (spletno mesto Ramonage Fischer).

Kar se tiče požarne varnosti v zvezi z opravljanjem dimnikarskih storitev, je v Franciji mogoče zaslediti določene podatke predvsem v zavarovalniških pravilih. Iz dosegljivih virov izhaja, da vse zavarovalnice svojih zavarovancev ne obvezujejo k temu, da bi poskrbeli za dimnikarske storitve. Če v zavarovalni pogodbi ta obveznost ni vpisana, se lahko v primeru požara vseeno povrne škoda. Vendar pa zavarovalnica ne povrne škode, če je škoda nastopila zaradi požara,

⁴ Na spletnem mestu Académie de Lille je objavljeno pojasnilo v zvezi z navedenimi departmajskimi sanitarnimi pravilniki. Navedeno je, da je na podlagi členov L1311-1 do L1311-4 Zakonika o javnem zdravju (Code de la santé publique) Državni svet tisti organ, ki sprejme dekrete s poročja javnega zdravja po posvetovanju z Visokim svetom za javno zdravje (Haut Conseil de la santé publique). Te dekrete lahko dopolni z odlokom predstavnik države v departmaju (prefekt), enako pa velja tudi za župana. Departmajske sanitarni pravilniki, ki so v uporabi že več desetletij, se tako postopoma nadomeščajo s temi novimi akti, vendar za področje dimnikarskih storitev ureditev še ni bila spremenjena. Posamezni departmajske sanitarni pravilniki se med seboj v večini primerov ne razlikujejo kaj dosti (tako npr. Confédération des Ramoneurs Savoyards, spletno mesto).

⁵ Prefekt vodi departma (departmajev je skupaj 101) in je imenovan s strani države.

⁶ Glede števila čiščenj velja glede na nekatere starejše podzakonske akte pravilo, da se v individualnih hišah čiščenje izvede dvakrat na leto v primeru kurjenja s trdimi in tekočimi gorivi, dočim za plinska goriva zadostuje eno letno čiščenje. Za stavbe v skupinski uporabi se mora čiščenje v primeru kurjenja s trdimi in tekočimi gorivi opraviti trikrat na leto, za peči na plinska goriva pa je dovolj eno letno čiščenje (povzeto po spletnem mestu Fédération des Maitres-Ramoneurs d'Alsace).

⁷ V dekretu (Décret n°2003-462 du 21 mai 2003 relatif aux dispositions réglementaires des parties I, II et III du code de la santé publique) je določeno, da se kršitve določb Zakonika o javnem zdravju kaznujejo z globo, predvideno za prekrške 3. razreda. V členu 131-13 Kazenskega zakonika (Code pénal) pa je določeno, koliko znaša višina kazni za posamezne razrede prekrškov. Višina kazni za prekršek 3. razreda znaša največ do 450 EUR.

⁸ Tako je določeno tudi v 16. členu Zakona o trgovini in obrti iz leta 1996 (Loi n°96-603 du 5 juillet 1996 relative au développement et à la promotion du commerce et de l'artisanat).

⁹ Organisme professionnel de qualification et de classification du bâtiment (OPQCB, tudi QUALIBAT).

ki je nastal prav zaradi tega, ker dimnikarske storitve niso bile opravljene (povzeto po: Je gère mon immobilier, spletno mesto).

Tarife za izvajanje dimnikarskih storitev niso določene centralno, kot je to v Sloveniji, pač pa se določajo individualno. Kot primer naj navedemo primer dimnikarskega podjetja *Entreprise Desjardin* iz regije Île-de-France, ki pokriva zahodno predmestje Pariza. Tarifa za čiščenje znaša 42 EUR in vključuje čiščenje peči na trda, tekoča goriva, na plin in čiščenje dimnikov (povzeto po spletni strani Ramoneur Yvelines). Druga dimnikarska podjetja po Franciji imajo drugačne tarife. Na spletnem mestu Ramoneur.fr je tako navedeno, da tarifa za dimnikarske storitve znaša med 39 in 70 EUR. Kot je razvidno iz dostopnega gradiva, cene dimnikarskih storitev v Franciji niso določene v predpisih, pač pa se prosto določajo na trgu.

Po pregledu ureditev v nekaterih francoskih občinah lahko ugotovimo, da imajo področje izvajanja dimnikarskih storitev urejeno dokaj neenotno. Nekateri župani samo obvestijo svoje prebivalce o tem, kateri dimnikarji lahko izvajajo storitev, prebivalci pa se potem odločijo, katerega bodo izbrali. Tak je primer v občini Salin-les-Thermes, kjer sta na voljo dva dimnikarja, navedene pa so tudi cene njihovih storitev. Drugje župan obvesti prebivalce o sezoni ometanja dimnikov in pri tem navede, kdo bo izvajal to storitev, pri čemer cena ni navedena (Rognaix). Županstvo občine Pont de Poitte pa je v zvezi z dimnikarskimi storitvami na svoji spletni strani navedlo, da vsako leto, ponavadi julija, občina določi podjetje, specializirano za čiščenje dimnikov. Kandidati za opravljanje dimnikarske službe pošljejo svojo ponudbo na županstvo. Ceno določi sam izvajalec storitve. Kot navaja županstvo, tak sistem omogoča prebivalcem, da se izognejo prevelikim potnim stroškom za izvajalce storitev, zagotovi pa se jim tudi, da bo storitev opravljen usposobljen strokovnjak. Dodano je še opozorilo, naj bodo prebivalci pazljivi, saj vsako leto več boljših ali slabših dimnikarjev ponuja na domovih svoje storitve, pri čemer eni celo lažno zatrjujejo, da imajo pooblastilo županstva. Župani na splošno izdajajo tudi odloke, v katerih določijo, da so dimnikarske storitve obvezne in odredijo pogostost čiščenj (podatki povzeti po spletnih mestih občin).

2.3 Hrvaška

Tudi ta država nima posebnega zakona ali podzakonskega akta, ki bi celovito urejal področje dimnikarskih storitev.

V Zakonu o komunalnem gospodarstvu je med drugim določeno, kako je urejeno izvajanje dimnikarskih storitev. Pod komunalno gospodarstvo med drugim spada izvajanje komunalnih dejavnosti, še posebej nudenje komunalnih storitev fizičnim in pravnim osebam. Med načeli komunalnega gospodarstva je tudi načelo, da se komunalne dejavnosti opravljajo kot javna služba. Enote lokalne samouprave (občine, županije, mesta in mesto Zagreb) ter pravne in fizične osebe, ki opravljajo komunalne dejavnosti, so na podlagi tega zakona in drugih predpisov med drugim dolžne zagotavljati trajno kvalitetno opravljanje komunalnih dejavnosti ter poskrbeti za javnost delovanja (1. in 2. člen).

V 3. členu navedenega zakona je določeno, kaj vse spada med komunalne dejavnosti. Poleg oskrbe s pitno vodo, javnega prevoza ipd. spada med komunalne dejavnosti tudi izvajanje dimnikarskih storitev. Kot izvajanje dimnikarskih storitev se šteje obveznost čiščenja in nadzora dimnikov ter kurilnih naprav.

Načini opravljanja komunalnih dejavnosti so navedeni v 4. členu. Komunalne dejavnosti tako lahko opravlja:

- gospodarska družba, ki jo ustanovi enota lokalne samouprave;
- javna ustanova, ki jo ustanovi enota lokalne samouprave;
- lastni obrat, ki ga ustanovi enota lokalne samouprave;
- pravna ali fizična oseba na podlagi pogodbe o koncesiji;

- pravna ali fizična oseba na podlagi pogodbe o zaupanju komunalnih storitev.

Po pregledu določenega števila lokalnih ureditev na Hrvaškem smo ugotovili, da je večinoma, zlasti v večjih mestih, uveljavljen koncesijski način opravljanja dimnikarskih storitev, vendar pa obstajajo tudi drugačni primeri.

Četrto poglavje zakona se nanaša na koncesije. Med drugim je določeno, da se s koncesijo lahko pridobi pravica opravljanja komunalnih dejavnosti in izgradnja ter koriščenje objektov in naprav komunalne infrastrukture s ciljem opravljanja izrecno naštetih komunalnih dejavnosti, med katerimi je tudi izvajanje dimnikarskih storitev. Predstavniško telo enote lokalne samouprave s sklepom določi tiste komunalne dejavnosti, za katere bo dodeljena koncesija in določi pripravljalna dejanja ter postopek podeljevanja koncesije skladno z Zakonom o koncesijah.

Izvršilno telo enote lokalne samouprave objavi obvestilo o nameri podelitve koncesije v hrvaškem uradnem listu. Z objavo obvestila o nameri se začne postopek podeljevanja koncesije. Koncesijo podeli predstavniško telo enote lokalne samouprave pravni ali fizični osebi, registrirani za opravljanje določene dejavnosti. Koncesija se lahko podeli za največ 30 let. Glede podrobnosti se uporablja Zakon o koncesijah.

Pogodbo o koncesiji z izbranim najugodnejšim ponudnikom sklene izvršilno telo enote lokalne samouprave po opravljenem postopku in na podlagi sklepa o koncesiji. Poleg ostalih obveznih sestavin mora pogodba med drugim obvezno vsebovati tudi čas trajanja koncesije, višino in način plačila nadomestila za koncesijo, ceno in način plačila za opravljene storitve, pravice in obveznosti koncesionarja, način prenehanja koncesije in pogodbene kazni (14. člen).

Glede nadzora nad izvajanjem določb Zakona o komunalnem gospodarstvu je v njegovem 39. členu določeno, da inšpekcijski nadzor izvajajo gospodarski inšpektorji Državnega inšpektorata.

V navedenem zakonu so določene samo kazni za izvajalce komunalnih storitev, ne pa tudi za njihove koristnike. Tako je določeno, da se z denarno kaznijo v znesku od 50.000 do 200.000 HKN¹⁰ kaznujejo za prekršek izvajalci komunalne storitve, če neredno izvajajo svoje storitve, jih brez upravičenega razloga prenehajo izvajati, ne izpolnjujejo pogojev za opravljanje dejavnosti oziroma zanjo niso registrirani, zaračunavajo višjo ceno od dovoljene, ne pridobijo soglasja za spremembo cene komunalne storitve ipd. Odgovorna oseba v pravni osebi se za tak prekršek kaznuje z denarno kaznijo v znesku od 5.000 do 50.000 HKN. Neupravičeno pridobljena premoženjska korist se odvzame (izreče se varnostni ukrep) in se oškodovanim koristnikom storitev vrnejo preveč plačani zneski. Obdolžilni predlog za navedene prekrške vložijo Državni inšpektorat. Denarne kazni, izterjane po tem zakonu, so prihodek enote lokalne samouprave, na katere območju je bil storjen prekršek.

Kar se tiče cen za opravljanje dimnikarskih storitev, torej lahko ugotovimo, da na Hrvaškem niso določene centralno, tako kot v Sloveniji, pač pa se razlikujejo od primera do primera oziroma so po enotah lokalne samouprave različne.

Zakon o varstvu pred požarom v drugem odstavku 38. členu določa, da morajo lastniki oziroma uporabniki stavb ali delov stavb v skladu s predpisi, tehničnimi normativi in navodili proizvajalca vzdrževati v primernem stanju naprave in inštalacije, med drugim tudi dimnike in kurišča, da bi se preprečil nastanek in širjenje požara, o vzdrževanju pa morajo posedovati tudi ustrezno dokumentacijo. Posebnih sankcij zaradi neizpolnjevanja te določbe pa v navedenem zakonu ni bilo mogoče zaslediti.

Med konkretnimi primeri prikazujemo Sklep o opravljanju dimnikarskih storitev, ki ga je v letu 2007 sprejel Mestni svet Reke.

Po določitih Sklepa lahko dimnikarske storitve opravlja samo pravna oseba ali fizična oseba - obrtnik, ki je registrirana za opravljanje te dejavnosti in ima zaposlene osebe, ki so strokovno

¹⁰ Hrvaška kuna; po Tečajni listi Banke Slovenije za dan 18. 5. 2011 je razmerje 7,4125 HKN za 1 EUR.

usposobljene. Pravne in fizične osebe opravljajo dimnikarske storitve na podlagi pogodbe o koncesiji in so torej koncesionarji. Koncesije se ne da prenesti na drugo osebo. Lastniki ali uporabniki zgradb, stanovanj in drugih objektov so dolžni skrbeti za redno čiščenje in vzdrževanje peči ter dimnikov. Dolžni so koncesionarju omogočiti pregled in čiščenje peči ter dimnikov, pri čemer mu morajo omogočiti dostop k vsaki peči oziroma dimniku. Če koncesionar ugotovi, da na dimniku in/ali peči obstajajo pomanjkljivosti, o tem pisno obvesti lastnika oz. uporabnika ter ga pozove, da jih odpravi v roku, ki ne sme biti daljši od dveh mesecev. V primeru, da se pomanjkljivosti ne odpravijo v tem roku ali se spet ugotovijo ob naslednjem čiščenju in pregledu dimnika, koncesionar o tem obvesti pristojni organ v okviru uprave mesta Rijeka. Če obstaja nevarnost za življenje ali za lastnino, pa obvesti pristojno inšpekcijsko službo.

Vsebina sklepov o izvajanju dimnikarske dejavnosti v drugih enotah lokalne samouprave, ki imajo ravno tako koncesijski sistem, je podobna zgoraj opisanemu.

Med primeri, ko za opravljanje dimnikarske dejavnosti ni podeljena koncesija, naj navedemo ureditev v mestu Križevci. Iz Sklepa o dimnikarski službi na območju mesta Križevci namreč izhaja, da tam dimnikarsko službo opravlja tamkajšnje komunalno podjetje¹¹ kot pooblaščen dimnikar. Na spletnem mestu navedenega podjetja je objavljen tudi cenik dimnikarskih storitev. Nadzor nad opravljanjem dimnikarskih storitev izvajajo inšpekcijske službe, pristojne na podlagi Zakona o varstvu pred požarom, in mestno redarstvo (mesto Križevci, uradno spletno mesto in Komunalno podjetje d. o. o. Križevci, spletno mesto).

Navedeni primer torej spada v okvir 1. alineje 4. člena Zakona o komunalnem gospodarstvu, saj dimnikarsko dejavnost opravlja gospodarska družba, ki jo je ustanovila enota lokalne samouprave. Tudi v nekaterih drugih primerih smo zasledili, da dimnikarske storitve izvajajo komunalna podjetja, vsebina sklepov pa je podobna.

Obstajajo nekatere pobude za spremembe ureditve dimnikarske dejavnosti na Hrvaškem. Tako je dimnikarska sekcija v Združenju obrtnikov Nova Gradiška na eni od svojih letošnjih sej med drugim poudarila svoje prizadevanje za enotno zakonsko regulativo dimnikarske dejavnosti na celotnem ozemlju države, ne pa tako, kot je zadeva urejena sedaj, namreč s posameznimi sklepi mest in drugih organov lokalne samouprave. Poleg tega naj bi si v letošnjem letu prizadevali za enovit cenik dimnikarskih storitev na Hrvaškem, nadalje za to, da bi bilo pristojno ministrstvo tisto, ki bi podeljevalo koncesije, za uskladitev vseh zakonskih in podzakonskih aktov ter za sprejetje enotnih pravil dimnikarske stroke na nivoju Hrvaške. Na omenjeni seji so bili tudi predstavniki dimnikarskih organizacij iz nekaterih drugih delov Hrvaške kot tudi predstavniki gospodarske zbornice. Glede na to, da naj bi bilo ob tem doseženo soglasje za enovito ureditev dimnikarstva na nivoju Hrvaške, je dejansko pričakovati spremembo ureditve na tem področju (Združenje obrtnikov Nova Gradiška, spletno mesto).

2.4 Italija

Tudi v tej državi ni posebnega zakona ali drugega predpisa na državni ravni, ki bi urejal dimnikarsko dejavnost. Veljajo splošna načela civilnega prava glede poklicne vestnosti, upoštevati je treba zahteve iz različnih predpisov in tudi številne standarde, ki se nanašajo na posamezna ožja področja delovanja. Izjema pa obstaja na Južnem Tirolskem, kjer je v pokrajinskem obrtnem dekretu med drugim celovito obravnavano tudi opravljanje dimnikarske dejavnosti, kot je prikazano v nadaljevanju. Ta avtonomna pokrajina je tudi edina, ki ima uveljavljen sistem koncesij za opravljanje dimnikarskih storitev. Določeno izjemo predstavlja tudi avtonomna pokrajina Trentino, ki se nahaja v isti avtonomni deželi (Trentinsko - Zgornje Poadižje), kjer je za opravljanje teh storitev uveljavljen sistem dovoljenj občinskih oblasti. Drugje dimnikarska služba ni organizirana enotno.

V Italiji tarife za opravljanje dimnikarskih storitev niso poenotene za celo državo. Kot primer navajamo tarifo podjetja Climart iz mesta Valdagno¹² za leto 2011. Med drugim je v njej

¹¹ Komunalno poduzeće d. o. o. Križevci.

¹² Pokrajina Vicenza, dežela Benečija.

določeno, da znaša cena za čiščenje dimnika od 80 EUR (minimalna cena) do 100 EUR (maksimalna cena), pri čemer ni vključen davek na dodano vrednost (povzeto po Climart, spletno mesto). Drugje po Italiji so tarife drugačne. Regulativo v zvezi s cenami je najti samo v avtonomni deželi Trentinsko - Zgornje Poadižje. V preostalih delih Italije nismo zasledili niti regulative niti drugih podatkov o določanju cen dimnikarskih storitev, zato je mogoče zaključiti, da se cene za opravljanje dimnikarskih storitev prosto določajo na trgu.

Na dimnikarsko dejavnost se nanašata dekreta predsednika republike iz let 1993 in 1999, ki se nanašata na projektiranje, inštalacijo, pregledovanje in vzdrževanje naprav za ogrevanje v stavbah z namenom zmanjšanja porabe energije.¹³ Poleg tega obstaja vrsta standardov, ki se tudi posredno nanašajo na dimnikarsko dejavnost (povzeto po Spazzacamino.net).

V 11. členu omenjenih dekretov¹⁴ se nahajajo pravila glede odgovornosti v zvezi s pregledovanjem in vzdrževanjem naprav za ogrevanje. Sem, glede na podatke iz nekaterih drugih virov (npr. Spazzacamino.net), spada tudi opravljanje dimnikarskih storitev. Lastnik ali stanovalec mora skrbeti za pregled in vzdrževanje naprav za ogrevanje, sicer se mu lahko izreče sankcija v upravnem postopku po 34. členu zakona iz leta 1991.¹⁵

Dekreta nadalje določata, da občine z več kot 40.000 prebivalci, pokrajine pa za preostali del ozemlja, v okviru aktivnosti za varstvo interesov potrošnikov najmanj enkrat na dve leti izvajajo nadzor nad dejanskim stanjem vzdrževanja in delovanja ogrevalnih naprav. Pri tem koristijo usluge zunanjih izvajalcev z zadostnimi tehničnimi znanji. Rezultati nadzora se dodajo k dokumentaciji, torej se priložijo k ustrezni knjižici. Deželi in pristojnemu ministrstvu se posredujejo podatki o ugotovitvah v zvezi z učinkovitostjo in vzdrževanjem ogrevalnih naprav na določenem območju, tudi v primerjavi s prejšnjim dvoletnim obdobjem. V zvezi z nadzorom pri enodružinskih hišah je v dekretih predvideno tudi naključno preverjanje stanja ogrevalnih naprav, ki ga lahko odredita občina oziroma pokrajina; pri tem se lahko daje prednost tistim napravam, ki so starejšega datuma ali pa so bile pri njih v preteklosti že ugotovljene nepravilnosti. Preverjenih naj bi bilo 5 % hiš.

Opisani nadzor nad dejanskim stanjem vzdrževanja in delovanja ogrevalnih naprav je po svojem bistvu namenjen tudi varstvu pred požarom.

V dekretu iz leta 2008, ki ga je izdal minister za ekonomski razvoj,¹⁶ in ki obravnava vgradnjo naprav v notranjosti stavb, je med drugim določeno, da določena dela (kot izhaja iz več virov, npr. Fratelli Perini, to velja tudi za dimnikarske storitve), lahko opravljajo samo usposobljeni strokovnjaki oziroma podjetja, o čemer se izda posebno potrdilo po vzorcu, ki ga izdelata pristojno ministrstvo. Potrdilo izda bodisi pokrajinska obrtna komisija bodisi trgovinska zbornica. V navedenem dekretu je navedeno, katere so predpostavke za usposobljenost (izobrazba, ustrezne delovne izkušnje). Predpisane so tudi kazni za kršitve njegovih določb, in sicer v razponu od 1000 do 10.000 EUR. O kršitvah izvajalcev storitev se obvesti teritorialno pristojna zbornica, ki to dejstvo zabeleži v svojih registrih. Ob trikratni kršitvi, pri čemer je bila nevarnost posebno resna, se lahko izreče začasni izbris iz registra pooblaščenih podjetij oziroma obrtnikov.

¹³ Decreto del presidente della Repubblica 26 agosto 1993 n. 412 Regolamento recante norme per la progettazione, l'installazione, l'esercizio e la manutenzione degli impianti termici degli edifici ai fini del contenimento dei consumi di energia; Decreto del presidente della Repubblica 21 dicembre 1999, n. 551 Regolamento recante modifiche al decreto del Presidente della Repubblica 26 agosto 1993, n. 412, in materia di progettazione, installazione, esercizio e manutenzione degli impianti termici degli edifici, ai fini del contenimento dei consumi di energia.

¹⁴ Kasnejši dekret je prinesel določene spremembe, ki so tudi upoštevane v tem besedilu. V dostopnih italijanskih virih se oba dekreta dosledno navajata posebej in ne kot celota.

¹⁵ Legge 9 gennaio 1991, n. 10 Norme per l'attuazione del Piano energetico nazionale in materia di uso razionale dell'energia, di risparmio energetico e di sviluppo delle fonti rinnovabili di energia. Višina kazni ni določena v eurih, pač pa še v italijanskih lirah, zato je na tem mestu ne prikazujemo.

¹⁶ Decreto 22 gennaio 2008, n. 37 Regolamento concernente l'attuazione dell'articolo 11-quaterdecies, comma 13, lettera a) della legge n. 248 del 2 dicembre 2005, recante riordino delle disposizioni in materia di attività di installazione degli impianti all'interno degli edifici.

Zakonodajni dekret iz leta 2000 o ureditvi lokalnih skupnosti¹⁷ določa, kakšne so pristojnosti posameznih lokalnih skupnosti za posamezne storitve. Iz dekreta pa ni mogoče z gotovostjo razbrati, kateri nivo lokalnih skupnosti naj bi bil pristojen za opravljanje dimnikarske dejavnosti, saj ta ni izrecno omenjena. Tako lahko do odgovora o pristojnosti lokalnih skupnosti pridemo posredno, prek lokalnih predpisov, kot sledi iz nadaljevanja.

Številne občine so sprejele pravilnike o mestni policiji,¹⁸ s katerimi se urejajo zadeve v mestu oziroma občini. Najprej prikazujemo primer občine Pisan di Prato iz Videmske pokrajine (dežela Furlanija - Julijska krajina), v kateri se večje število tovrstnih pravilnikov nanaša med drugim tudi na obveznost čiščenja kurilnih in dimovodnih naprav. Ta ureditev pa v Italiji ni enotna; nekateri pravilniki po drugih pokrajinah in regijah imajo opredeljeno to obveznost (nekateri tudi to, kdo lahko izvaja čiščenje), drugi pa ne. V nadaljevanju prikazujemo še dva primera pravilnikov enakega imena v drugih deželah, ki spet drugače urejata navedeno problematiko. Pravila v zvezi s čiščenjem dimnikov in dimovodnih naprav pa ponekod določajo tudi nekateri drugi občinski organi. Vse to kaže na dokajšnjo neenotnost ureditve opravljanja dimnikarskih storitev na območju Italije.

V Pravilniku o mestni policiji občine Pisan di Prato je pojasnjeno razmerje med posameznimi organi lokalne uprave glede urejanja skupnih zadev.¹⁹ Določeno je, da se z njim urejajo zadeve, ki so z zgoraj navedenim zakonodajnim dekretom iz leta 2000 prenesene na občine. Iz tega je mogoče zaključiti, da so v Italiji občine tiste, ki so načeloma pristojne za področje urejanja dimnikarske dejavnosti. Za nadzor nad izvajanjem pravilnika je pristojna mestna oziroma lokalna policija. V Pravilniku je še določeno, da je v primerih, ko to ni določeno z drugimi predpisi, obveznost lastnikov oz. uporabnikov, da občasno preverijo in očistijo kurilne in dimovodne naprave s ciljem njihovega pravilnega vzdrževanja ter delovanja. Župan lahko v posebnih okoliščinah odredi, da se čiščenje izvaja v določenih časovnih razmakih. Kršitve se kaznujejo z upravno denarno kaznijo od 10 do 30 EUR. V tem členu torej ni govora o samih dimnikarjih, pač pa o obveznostih tistih, ki naročajo dimnikarske storitve. Enako velja tudi za številne druge pravilnike.

V pokrajini Brescia (dežela Lombardija) predstavljamo primer občine Gavardo, ki ima v svojem Pravilniku o mestni policiji določeno, da je treba čiščenje kurilnih in dimovodnih naprav opraviti najmanj enkrat letno, če gre za trda goriva kot so drva, premog in podobno, pri čemer mora čiščenje opraviti usposobljena oseba. Lastniki oz. uporabniki morajo hraniti dokumentacijo o zadnjem čiščenju, ki jo morajo na zahtevo predložiti osebam iz občinskih uradov, pooblaščenim za tehnično preverjanje. V kazenskih določbah tega pravilnika je določeno, da znaša kazen za kršitev 300 EUR.

V Liguriji, točneje v občini Savona, pa imajo drugačen sistem. V Pravilniku o mestni policiji je določeno obvezno čiščenje enkrat na leto, v posebnem delu pravilnika pa se nahaja krajše poglavje o dimnikarjih, za razliko od prej prikazanih istoimenskih pravilnikov. Tako je določeno, da nihče ne more opravljati dimnikarske dejavnosti brez dovoljenja občinskih oblasti, to dovoljenje pa lahko pridobi po vložitvi prošnje, kateri morata biti priložena rojstni list in novejšo potrdilo o nekaznovanosti.

Posebna ureditev v avtonomni deželi Trentinsko - Zgornje Padižje

V predsedniškem dekretu avtonomne pokrajine Bolzano - Zgornje Padižje (Južna Tirolska) iz leta 2009,²⁰ ki se nanaša na obrtno dejavnost, je v VI. delu opisano delovanje dimnikarske službe. Opisana je razdelitev okolišev, pogostost čiščenja kurilnih naprav, tarife, poklicna usposobljenost, podeljevanje koncesij, pa tudi druge zadeve, ki se nanašajo na dimnikarsko dejavnost.

¹⁷ Decreto legislativo 18 agosto 2000, n. 267 Testo unico delle leggi sull'ordinamento degli enti locali.

¹⁸ Regolamento di polizia urbana. Obstajajo tudi druge vrste lokalne policije, vendar v njihovih aktih nismo zasledili določb, povezanih z obveznostjo čiščenja dimnikov in z opravljanjem dimnikarske dejavnosti.

¹⁹ Podobno ali celo enako pojasnilo je najti tudi v nekaterih drugih istovrstnih pravilnikih.

²⁰ Decreto del presidente della provincia 19 maggio 2009, n. 27 Regolamento di esecuzione relativo all'ordinamento dell'artigianato; dostopen na spletni strani avtonomne pokrajine Bolzano.

Dimnikar je odgovoren uporabniku za škodo, ki nastane zaradi njegove (dimnikarjeve) malomarnosti. Določena je dolžnost obveščanja o nevarnostih; med drugim mora dimnikar o teh ugotovljenih nevarnostih obveščati uporabnika in krajevno pristojne gasilce. Občini pa mora dimnikar prijaviti tiste uporabnike, ki se upirajo izvajanju dimnikarskih opravil ali nimajo kontrolne knjižice (*libretto di controllo*). Če ugotovi, da je uporabnik uporabljal nedovoljena goriva, mora dimnikar o tem obvestiti občino. Župan lahko odredi, da dimnikar, skupaj z občinskimi funkcionarji, pristojnimi za javno varnost, s tem v zvezi izvede pregled.

Navedene so tudi obveznosti lastnika oz. uporabnika kurilne naprave. Tako mora dimnikar vsaj 5 dni pred kontrolo in čiščenjem obvestiti uporabnika, ta pa mora omogočiti neovirano izvedbo del, če pa tega ne more storiti, mora vsaj 3 dni pred načrtovanimi deli obvestiti dimnikarja, nakar se morajo dela opraviti v naslednjih 30 dneh. Vsak uporabnik naprave za kurjenje mora imeti kontrolno knjižico, ki jo izda občina. V to knjižico dimnikar vpisuje vsa opravljena dela. Na zahtevo mora lastnik oz. uporabnik knjižico pokazati organu, ki izvaja nadzor.

Občine razdelijo okoliše delovanja posameznih dimnikarjev po posvetu z reprezentativnimi organizacijami obrtnikov v pokrajini Bolzano. Za vsak okoliš se imenuje enega ali dva dimnikarja. Okoliše je treba določiti tako, da se zagotovi protipožarna varnost, da dimnikar lahko redno opravlja svoje aktivnosti, da so kolikor je to mogoče enakomerno in čimbolj kontinuirano porazdeljeni, ponavadi pa naj ne bi pokrivali več kot 10.000 prebivalcev.

Tarife za dimnikarske storitve so podrobno določene v prilogi F navedenega dekreta. Določene so tako cene posameznih del kot tudi urne postavke. Pri tem so določene le maksimalne cene, o katerih pa se lahko pogaja in se lahko na kraju samem tudi znižajo.

V dekretu je dopuščeno, da v primeru, če ima peč moč do 18 MW, vsako drugo čiščenje opravi sam lastnik ali njegov predstavnik. O tem je treba predhodno obvestiti dimnikarja in vpisati čiščenje v kontrolno knjižico.

Za vpis v register podjetij mora dimnikar (lastnik podjetja) oziroma večina družbenikov izpolnjevati določene pogoje glede izobrazbe in delovnih izkušenj.²¹

V 53. členu Dekreta je opredeljena koncesija za opravljanje dimnikarskih storitev. Podeli se po opravljenem javnem razpisu. Za sodelovanje na javnem razpisu mora biti kandidatova dejavnost vpisana v register podjetij pri Trgovinski zbornici. Dekret določa kriterije za podelitev koncesije po vrstnem redu pomembnosti, in sicer od stopnje poklicne kvalificiranosti pa do poznavanja teritorija. Koncesija velja sedem let, razen v izrednih primerih (preklic, odstop, upokožitev in smrt).

Dekret določa tudi to, da ima uporabnik kurilne naprave možnost, da namesto dimnikarja s koncesijo izbere drugo usposobljeno dimnikarsko podjetje. Novo izbiro mora uporabnik sporočiti v 60 dneh po zadnjem čiščenju dosedanjemu podjetju, novemu podjetju in občinski upravi; ta pa sporoči dejstvo o novi izbiri krajevno pristojni gasilski enoti.

Avtonomna pokrajina Trentinsko, ki se nahaja v isti avtonomni deželi kot avtonomna pokrajina Južna Tirolska, ima drugačen sistem. Deželni zakon o protipožarni službi²² v svojem 14. členu določa, da je treba v vsaki občini obvezno ustanoviti dimnikarsko službo zaradi rednega vzdrževanja kurilnih in dimovodnih naprav ter s tem povezanega varstva pred požari. Nihče ne sme opravljati dimnikarske dejavnosti brez posebnega dovoljenja župana, ki predhodno pridobi mnenje občinskega sveta ter protipožarne komisije, če ta obstaja. Območje občine se lahko razdeli na okrožja in za vsako okrožje se določi enega ustrezno usposobljenega dimnikarja po predhodni pridobitvi mnenja pokrajinskega obrtnega združenja. Pravila delovanja in cenik storitev se po pridobitvi mnenja pokrajinskega obrtnega združenja določijo z občinskim

²¹ Izpolnjevanje poklicnih pogojev ugotavlja Urad za obrt pri Trgovinski zbornici (Ufficio artigianato della Camera di commercio).

²² Legge regionale 20 agosto 1954, n. 24 Servizio antincendi. Ker gre za zakon avtonomne dežele, se njegova veljavnost nanaša na obe avtonomni pokrajini, torej velja tudi za Južno Tirolsko. Vendar pa ima ta v zvezi z dimnikarsko dejavnostjo, kot je prikazano zgoraj, posebno ureditev.

pravilnikom, v kolikor to ni določeno že s pravilnikom pokrajine (povzeto po Consiglio della Provincia Autonoma di Trento, spletno mesto).

V avtonomni pokrajini Trento prikazujemo primer ureditve čiščenja dimnikov, in sicer prek Pravilnika občine Livo o čiščenju dimnikov.²³ V njem je določeno, da nihče ne more opravljati dimnikarske dejavnosti, če nima posebnega dovoljenja župana, ki je izdano za dve leti. Za izdajo dovoljenja mora dimnikar vložiti prošnjo na občini in priložiti dokazila o usposobljenosti ter primerni opremi. Maksimalno število izdanih dovoljenj predpiše občinska uprava. Slednja na občinski oglasni deski objavi seznam dimnikarjev in dimnikarskih podjetij, ki imajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti. Občina objavi tudi tarife, katere ji predhodno sporočijo dimnikarji in njihova podjetja. Pravilnik ureja odgovornost za opravljanje dela, in sicer jo v celoti nosi dimnikar, tudi za morebitno povzročeno škodo; občina tako nima nobene odgovornosti. Župan lahko kadarkoli prekliče dovoljenje v primeru slabega opravljanja dela, upravičenih pritožb ali nespoštovanja samega Pravilnika. Če je delo dimnikarja ovirano, ta obvesti občinsko upravo, ki sprejme ustrezne ukrepe. Občinsko upravo se obvesti tudi v primeru večjih nepravilnosti ali nevarnosti, zlasti za nastanek požara. V Pravilniku je določen tudi nadzor nad kvaliteto čiščenja in stanjem dimovodnih naprav, ki jo lahko za občinsko upravo kadarkoli izvajajo pooblaščenih tehniki ali lokalna prostovoljna gasilska enota. Če je potrebno, se po pregledu odredi čiščenje po povečani tarifi skupaj s povračilom stroškov pooblaščenih tehnikov oz. gasilcev. Najvišje tarife določi s sklepom občinski svet, pri čemer se lahko predhodno posvetuje z občinskim obrtnim združenjem. V kazenskih določbah pa je določeno, da se tisti, ki kršijo določbe Pravilnika, kaznujejo z upravnimi sankcijami, ki jih predpiše občinski svet, razen v primerih, ko gre za kazniva dejanja.

2.5 Nemčija²⁴

V Nemčiji so dimnikarji svojo dejavnost tradicionalno opravljali izključno znotraj svojega območja, enega izmed 8000 čistilnih oz. "ometalnih" okrožij (*Kehrbezirk*²⁵). Dejansko so obstajali dimnikarski teritorialni monopoli, saj uporabniki niso imeli nobene možnosti, da bi si dimnikarja izbrali sami med sicer okoli 20.000 dimnikarji, ki delujejo v ZRN. Čiščenje, preglede in meritve lahko opravlja le določeni okrožni dimnikarski mojster (*Bezirksschornsteinfegermeister*), ki ima tudi določena javna pooblastila. Zakon določa, da na področju pregleda kurišč, tehničnih prevzemov (*Baubnahme*), varstva pred emisijami in racionalne rabe energije opravlja javne naloge. Okrožni mojster je običajno zaposloval še 1-2 pomočnika. Prosta mesta se niso razpisovala v smislu koncesije, temveč je v okrožju obstajala dolga čakalna lista, ki je bila relativno zaprta, saj je obrt neredko ostala v družini, pri čemer imenovanje za okrožnega dimnikarskega mojstra ni bilo časovno omejeno.

Ureditev je znotraj Nemčije doživela številne kritike, zaradi katerih je od leta 2003 dalje Evropska komisija vodila postopek zoper Nemčijo - sprva zaradi konkurenčno pravnih kršitev, potem pa je bilo ugotovljeno, da Nemčija krši pravico do prostega pretoka storitev in pravico do ustanavljanja. Postopki so potekali 5 let in tik preden se je Nemčija zaradi kršitev znašla pred Evropskim sodiščem, so leta 2008 le sprejeli spremembe zakonodaje, ki je po besedah predlagatelja- Zveznega ministrstva za gospodarstvo in tehnologijo kompromis med zahtevami Evropske komisije in interesi dimnikarskega ceha (povzeto po: The Economist: Chimney sweeps under fire in po Gesetz zur Neuregelung des Schornsteinfegerwesens).

Ko bodo pretekli številni prehodni roki, ki še ščitijo položaj sedanjih dimnikarskih mojstrov in tistih kandidatov, ki so na čakalnih listah visoko uvrščeni, bo sistem ločil med "običajnimi" dimnikarji in med pooblaščenimi okrožnimi dimnikarji (*die bevollmächtigten Bezirksschornsteinfeger*), ki bodo opravljali določene nadzorne naloge. Nova ureditev je po mnenju predlagatelja skladna z evropskim pravom, saj je upoštevano, da pretežna večina nalog dimnikarjev ne pomeni izvajanje javne oblasti v smislu člena 45 PES.

²³ Provincia di Trento, Comune di Livo: Regolamento comunale pulizia camini; approvato con deliberazione consiliare nr. 17 del 27/03/2002.

²⁴ Ureditev skoraj v celoti povzemamo po spletni strani Zveznega ministrstva za gospodarstvo in tehnologijo.

²⁵ Tovrstna okrožja so bila obvezna vse od leta 1935.

Na področju čiščenja in pregledov (*Überprüfungsarbeiten*) bodo po novem imeli uporabniki možnost izbire dimnikarja, v celoti bo konkurenca mogoča od 1. 1. 2013 dalje. Podatke o dimnikarjih se lahko dobi iz registra, ki ga vodi Zvezni urad za gospodarstvo in nadzor izvoza (*Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle*) in je dostopen prek spleta. Te cene se bodo prosto oblikovale.

Ohranjajo pa se "ometalna" okrožja (*Kehrbezirke*), znotraj katerih se nadzoruje, ali so predpisana dimnikarska dela dejansko opravljena. Te naloge pa so v pristojnosti pooblaščenega okrožnega dimnikarja in so omejene na minimum. Zato je predvideno, da število okrožij (to je v pristojnosti dežel) ne sme biti premajhno in s tem okrožja prevelika, saj bi pooblaščen dimnikar potem le težko opravljal nadzor. Po zakonu se naj število okrožij ne spreminja do 31. 12. 2012.

Pri tem gre le za naloge, ki se zaradi zagotavljanja varnosti, požarne varnosti in varovanja okolja ne morejo prepustiti konkurenci, in ki bi jih sicer moral opravljati nek državni organ. Gre za javne naloge (javna pooblastila), ki se bodo po določnem prehodnem obdobju, najkasneje pa 31. 12. 2014 podeljevale na osnovi razpisa za sedem let. Na podlagi novega razpisa je pooblaščen okrožni dimnikar lahko ponovno imenovan. Predpise o postopkih razpisa in izbire izvajalca izdajo zvezne dežele oziroma njihove vlade. Izbere se ga na podlagi primernosti, kvalificiranosti in strokovnih rezultatov ter sposobnosti. Poleg nadzornih funkcij lahko pooblaščen dimnikarji opravljajo tudi naloge čiščenja in pregledovanja (v konkurenci z drugimi dimnikarji in tudi izven svojega okrožja). Odpadla pa je tudi prepoved opravljanja druge dejavnosti, ki je veljala po prejšnji ureditvi. Sedaj lahko dimnikarji, zlasti pooblaščen, opravljajo tudi naloge v smislu energetskega svetovanja uporabnikom.

Samo pooblaščen okrožni dimnikar lahko:

- vodi knjigo oz. evidenco kurilnih naprav (*Kehrbuch*), po kateri opravlja nadzor, ali se predpisana dimnikarska dela redno izvajajo. Če ne, mora to nemudoma sporočiti pristojnemu organu, ki potem izda ustrezno odločbo;
- opravlja preglede kurišč (*Feuerstättenschau*) ter preveri delovanje in požarno ter okoljevarstveno varnost naprav - in sicer dvakrat v sedemletnem obdobju imenovanja. Hkrati lastnikom pri tem izda pisni sklep, katera dimnikarska dela in v kakšnih rokih morajo po predpisih opraviti;
- opravlja izredne preglede (*Anlassbezogene Überprüfung*), kadar nekatera dejstva kažejo na to, da naprava ne deluje pravilno, ter da lahko škoduje požarni varnosti ali okolju (npr. se pokaže več dima);
- izdaja nekatera potrdila v zvezi s tehničnimi prevzemi po deželnih predpisih;
- izvaja nadomestne ukrepe, če lastniki ne izpolnjujejo svojih dolžnosti glede čiščenja, pregledov in meritev.

Zvezne dežele izdajo svoje predpise o postopkih razpisa in izbire pooblaščenega dimnikarja. Za oddajo prostih čistilnih okrožij so pristojne okrožne vlade (*Bezirksregierung*). Na Bavarskem je teh 7 (Oberbayern, Oberfranken, Niederbayern, Schwaben, Unterfranken, Mittelfranken, Oberpfalz) (povzeto po odgovoru Bavarskega obrtnega združenja za dimnikarstvo).

Za večino od navedenih opravil, ki so v izključni pristojnosti pooblaščenega dimnikarja (npr. pregled kurišč in izdaja sklepa, izredni pregled in začasni ukrepi), se določijo pristojbine, ki jih predpiše Zvezno ministrstvo za gospodarstvo in tehnologijo in h katerim da soglasje Bundesrat. Plačujejo jih lastniki. Za vodenje evidence kurilnih naprav niso predvidene pristojbine. Dežele lahko predpišejo drugačne pristojbine, kot so določene z zveznim predpisom.

Nad nalogami pooblaščenega pristojnega dimnikarja bdi nadzorni organ, ki je določen po vsakokratnem deželnem zakonu. Nadzorni organ lahko pregleda evidenco kurišč in zahteva vpogled v dokumente (obrazce), na podlagi katerih se vodi. Izreče lahko tudi opozorilno globo

do 5000 EUR. V primeru Bavarske so to uradi predsednikov okrožnih svetov - t.i *Landratsämter*. V mestih, neodvisnih od okrožja (*kreisfreie Stadt*), npr. v Münchnu, pa je to oblast okrožne uprave (*Kreisverwaltungsbehörde*) (povzeto po odgovoru Bavarskega obrtnega združenja za dimnikarstvo).

2.6 Švica

V Švici se ureditev dimnikarske službe razlikuje po kantonih. Kantoni organizacijo urejajo s svojimi zakoni. V nekaterih (Basel-mesto, Zürich, Schaffhausen, Schwyz, Uri in Tessin) si lahko vsakdo prosto izbere dimnikarja, medtem ko v ostalih (npr. Bern) velja monopolni sistem, po katerem lahko uporabniki najamejo le tistega, ki je določen za konkretno dimnikarsko območje (povzeto po: Schweizerischer Kaminfegermeister-Verband (SKMV)).

Kanton Bern

V drugem največjem švicarskem kantonu, ki ima nekaj manj kot milijon prebivalcev, velja glede dimnikarskih storitev sistem monopolov. Zakon o varstvu pred požarom in o gasilstvu kantona Bern (Feuerschutz- und Feuerwehrgesetz (FFG)) določa, da kantonalna vlada (*der Regierungsrat*) kanton razdeli na dimnikarska okrožja (*Kaminfegerkreise*), v katerih imajo določeni dimnikarji izključno pravico čiščenja. Za opravila lahko lastniki naprav izjemoma v upravičenih primerih (pritožb) najamejo tudi dimnikarja iz sosednjega okrožja. Kantonalna vlada določi pogoje za imenovanje in naloge določenega dimnikarja ter izda dimnikarsko tarifo. Dimnikarje pa izbere in nadzoruje Gebäudeversicherung²⁶ (GVB) kantona Bern. Če dimnikar večkrat krši svoje dolžnosti, mu lahko GVB izreče opomin ali pa ga predčasno razreši. Pri razdelitvi na dimnikarska okrožja je treba paziti, da bo delo enakomerno porazdeljeno na okrožja. Večje občine se lahko razdeli na več dimnikarskih okrožij, trenutno jih je v tem kantonu 56 (povzeto po spletni strani GVB).

Za zasedbo dimnikarskega okrožja GVB javno objavi razpis. Kandidata izbere po razpisnem postopku in potem ko se posvetuje z zadevnimi občinami. Kandidat je imenovan za 4 leta, po posvetovanju z občinami je lahko ponovno imenovan, a najdlje do konca meseca, v katerem dopolni 65 let. Praviloma mora pooblaščen dimnikar imeti stalno prebivališče v območju okrožja (povzeto po FFG in FFV).

Primerljiv sistem (dodeljena dimnikarska okrožja, določene tarife) imajo še v nekaterih drugih kantonih - npr. Luzern.

Kanton Zürich

V tem po prebivalstvu največjem švicarskem kantonu (okoli 1,4 milijona) so dimnikarske storitve liberalizirali. Lastnik objekta lahko najame kateregakoli dimnikarja, ki ima potrebno dovoljenje Kantonalne požarne policije (*Kantonale Feuerpolizei* (KFP), tudi v tem kantonu organizirane znotraj Gebäudeversicherung Kantona Zürich - GVZ). Dovoljenje potem velja za ves kanton. Dimnikarska območja ne obstajajo. Lastnik naprave in dimnikar se prosto dogovorita o ceni storitve. Izdana dovoljenja dimnikarjem se objavijo v uradnem listu kantona. Pogoj za dovoljenje je mojstrska diploma in potrdilo o opravljeni sposobnosti (*Handlungsfähigkeit*), ki ga izda pristojna občina. Dovoljenje je časovno omejeno, se ga pa lahko podaljša. Kantonalna požarna policija vodi ažuriran seznam imetnikov dovoljenj, ki je javno dostopen. Požarna policija opravlja tudi nadzor nad delom dimnikarjev (povzeto po GVZ).

3 ZAKLJUČEK

V Avstriji je na zveznem nivoju dimnikarska dejavnost urejena z obrtnim zakonom. Določeno je, da deželni glavar dežele razdeli na čistilna območja, ki se posameznemu dimnikarju dodelijo

²⁶ To je javnopravno podjetje, ki skrbi za stanovanjska zavarovanja, a je hkrati zadolženo za požarno varnost v kantonu. Znotraj podjetja deluje tudi t.i. požarna policija. GVB pa v Bernu podeljuje tudi licenco (*Patent*), ki jo mora imeti vsak dimnikar, ki želi opravljati svoj poklic.

z obrtnim dovoljenjem. Kandidat ne sme storitev opravljati v istem ali v dveh različnih čistilnih območjih. Dovoljenje izda okrožni upravni organ potem ko za mnenje zaprosi pristojno deželno panožno združenje dimnikarjev (*Landesinnung der Rauchfangkehrer*), ki se izjasni zlasti o potrebi po novem izvajalcu storitev. Sistem tako določa zveza, dežele pa številne zadeve urejajo same (razdelitev na čistilna območja, tarife, roke za obvezna čiščenja), saj na tem področju tudi same izdajajo predpise. Dimnikar, ki opazi kršitve lastnikov, o njih sporoča občini. Deželni glavar predpiše najvišje cene dimnikarskih storitev. Pred izdajo uredbe se posvetuje z deželnim panožnim združenjem dimnikarjev, s pristojno zbornico delojemalcev (*Kammer für Arbeiter und Angestellte*) in z občinami.

V Franciji ni posebnega zakona ali podzakonskega akta, ki bi celovito urejal področje dimnikarskih storitev. V zvezi z opravljanjem teh storitev tudi nimajo koncesijskega sistema. Tarife za izvajanje dimnikarskih storitev niso določene centralno, pač pa se, kot izhaja iz dosegljivih podatkov, določajo individualno in se prosto oblikujejo na trgu. Država predpiše okvirni oziroma tipski sanitarni pravilnik za departmaje, ki ga potem v posameznih departmajih dodelajo; ta pravilnik vsebuje obveznost opravljanja dimnikarskih storitev in še nekatere druge elemente s tem v zvezi. Na področju dimnikarskih storitev ima pristojnost župan, dejanski nadzor nad izvrševanjem določb departmajskega sanitarnega pravilnika pa izvaja občinska policija, nad katero ima pristojnost župan. Določene pristojnosti ima tudi prefekt departmaja kot predstavnik države. Dimnikarske storitve mora opraviti kvalificirano podjetje, ki mu pristojni organ za poklicne kvalifikacije in klasifikacijo na področju gradbeništva podeli ustrezno potrdilo o usposobljenosti. Lastniku oz. najemniku se po opravljeni dimnikarski storitvi izstavi potrdilo. Če čiščenje dimnika ni opravljeno, se uporabnika lahko kaznuje za prekršek z globo.

Tudi na Hrvaškem nimajo posebnega zakona ali podzakonskega akta, ki bi celovito urejal področje dimnikarskih storitev. Komunalne dejavnosti, kamor spadajo tudi dimnikarske storitve, se lahko opravljajo na različne načine; lahko jih med drugim opravljajo tudi pravne ali fizične osebe na podlagi pogodbe o koncesiji. Tak sistem je na Hrvaškem v večini. Cene za opravljanje dimnikarskih storitev na Hrvaškem niso določene centralno, pač pa se razlikujejo od primera do primera oziroma so po enotah lokalne samouprave različne. Osnovne določbe, ki se nanašajo na opravljanje teh storitev na državnem nivoju, vsebuje Zakon o komunalnem gospodarstvu. Komunalne dejavnosti se opravljajo kot javna služba. Enote lokalne samouprave ter pravne in fizične osebe, ki opravljajo komunalne dejavnosti, so dolžne zagotavljati trajno kvalitetno opravljanje komunalnih dejavnosti ter poskrbeti za javnost delovanja. Koncesija se lahko podeli za največ 30 let. Obstajajo nekatere pobude za spremembe ureditve dimnikarske dejavnosti na Hrvaškem, in sicer v smeri enotne zakonske regulative dimnikarske dejavnosti na celotnem ozemlju države, enovitega cenika dimnikarskih storitev, pristojno ministrstvo pa naj bi podeljevalo koncesije.

V Italiji ravno tako ni posebnega zakona ali drugega predpisa na državni ravni, ki bi urejal dimnikarsko dejavnost. Izjema pa obstaja na Južnem Tirolskem, kjer je v pokrajinskem obrtnem dekretu med drugim celovito obravnavano tudi opravljanje dimnikarske dejavnosti. Ta avtonomna pokrajina je tudi edina, ki ima uveljavljen sistem koncesij za opravljanje dimnikarskih storitev. Koncesija velja sedem let. Avtonomna pokrajina Trentino ima uveljavljen sistem dovoljenj občinskih oblasti. Drugje dimnikarska služba ni organizirana enotno. Tudi tarife za opravljanje dimnikarskih storitev niso poenotene za celo državo; večinoma se, kot izhaja iz dostopnega gradiva, cene prosto določajo na trgu. Zakonodaja določa, da občine z več kot 40.000 prebivalci, pokrajine pa za preostali del ozemlja, v okviru aktivnosti za varstvo interesov potrošnikov najmanj enkrat na dve leti izvajajo nadzor nad dejanskim stanjem vzdrževanja in delovanja ogrevalnih naprav. Pri tem koristijo usluge zunanjih izvajalcev z zadostnimi tehničnimi znanji. Dimnikarske storitve lahko opravljajo samo usposobljeni strokovnjaki oziroma podjetja, o čemer se izda posebno potrdilo. V Italiji so, kot izhaja iz dostopnega gradiva, občine načeloma pristojne za področje urejanja dimnikarske dejavnosti. Za nadzor nad izvajanjem lokalnih aktov - pravilnikov o mestni policiji, v katerih je dostikrat opredeljena obveznost čiščenja dimnikov, je pristojna mestna oziroma lokalna policija. Tudi ta ureditev pa v Italiji ni enotna.

Nemčija je svoje predpise s področja dimnikarstva spremenila leta 2008, pri tem pa veljajo še relativno dolgi prehodni roki. Sistem "zaprtih" 8000 čistilnih okrožij, kjer je lahko dela opravljal le določeni okrožni dimnikarski mojster, imenovan na podlagi (dolge) čakalne liste, bo ukinjen. Po novi ureditvi se bodo dela čiščenja in pregledovanja opravljala v konkurenci in po prosto

oblikovanih cenah. Podatki o dimnikarjih bodo na razpolago iz javno dostopnega registra. Naloge, ki zajemajo javna pooblastila (nadzor, vodenje evidence kurilnih naprav, opravljanje izrednih pregledov), pa bodo pridržana t.i. pooblaščenim okrožnim dimnikarjem, imenovanim na podlagi javnega razpisa za sedem let. Postopke izvajajo pristojne okrožne vlade na podlagi deželnih predpisov. Za ta dela so določene tarife, ki jih predpiše Zvezno ministrstvo za gospodarstvo in tehnologijo in h katerim da soglasje Bundesrat. Nadzor nad običajnimi dimnikarji izvaja pooblaščen okrožni dimnikar, nad njim pa organ, ki ga določi deželni zakon.

V Švici je dimnikarska dejavnost urejena na nivoju kantonov in se močno razlikuje. Medtem ko so nekateri kantoni storitve liberalizirali (Basel-mesto, Zürich, Schaffhausen, Schwyz, Uri in Tessin), drugod še velja sistem teritorialnih monopolov in reguliranih cen. Kjer velja monopolni sistem (kanton Bern), je kanton razdeljen na dimnikarska okrožja z izključno pravico čiščenja. Kantonalna vlada določi pogoje za imenovanje in naloge določenega dimnikarja ter izda dimnikarsko tarifo. Dimnikarje pa na podlagi javnega razpisa izbere in nadzoruje Gebäudeversicherung (GVB) kantona Bern. V kantonu Zürich so dimnikarske storitve liberalizirali: vsakdo si lahko prosto izbere dimnikarja, ki ima dovoljenje kantonalne požarne policije. Dovoljenje velja za vse kanton, cene pa se prosto določajo. Nad delom dimnikarjev opravlja nadzor požarna policija.

Kratek pregled

Na ministrstvu smo na podlagi pregleda in strokovnih gradiv primerjali delovanje različnih sistemov glede na temeljne cilje (varovanje okolja in premoženja), predpise, ki regulirajo izvajanje na tem področju, cene in kazni.

	Velika Britanija	Nemčija	Francija	Slovenija
Sistem	licence	kombinirani	licence	koncesije
predpisi, ki regulirajo izvajanje	ne	da	da	da
požari/milijon preb.	412	61	234	225
smrti/milijon preb.	4	1	5	8
cena čiščenja	40–60 £	20–35 €	40–70 €	15 €
Združenje	da	da	da	da
kazen za stranko	zavarovanje	40–100 €	450 €	200 €
kazen za dimnikarja		do 5000 €		do 3000 €

Opomba: podatki se nanašajo na obdobje 2009–2014 in so letne vrednosti, viri so zaposleni v javnih organih, dimnikarstvu; splet, zakonodaja, državna uprava, statistike, ustanove; podatki o številu požarov ter smrti v Sloveniji so pridobljeni s strani URSZR oziroma UKC

Izjava o skladnosti predloga zakona s pravnimi akti Evropske unije in korelacijska tabela pri prenosu direktiv

Zakon ni predmet usklajevanja z zakonodajo EU.

Predlog zakona ne prenaša pravnih aktov Evropske unije v slovenski pravni red, zato korelacijska tabela ni potrebna.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic:

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Z optimizacijo delovnih procesov je treba zagotoviti zadostne kadrovske zmogljivosti v javnih organih za izvajanje nalog, ki jih predvideva zakon, predvsem za podelitev licenc, inšpekcijski nadzor in postavitve sistema usposabljanja, ki bi omogočal obnavljanje znanja.

V skladu z obstoječim sistemom se dimnikarska služba izvaja v obliki koncesije, v okviru katere za posamezno dimnikarsko območje izvajalec pridobi izključno pravico. Za vsa dimnikarska območja v državi se podeljujejo podeljene koncesije in sklenjene koncesijske pogodbe, ki jih po pooblastilu vlade sklepa minister, pristojen za varstvo okolja.

V predlaganem sistemu bodo upravne enote podeljevale in odvzemale dimnikarske licence, vpisovale dimnikarske družbe v evidence ter izdajale odločbe o vpisu. Ministrstvo bo tako kot do zdaj skrbelo za delovanje evidenc, ki bodo skladno z novim sistemom nadgrajene zaradi zagotavljanja celovitejšega pregleda in posledično boljšega nadzora.

Inšpekcijski nadzor je v novem predlaganem sistemu v pristojnosti pristojnih inšpektoratov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Stranka – uporabnik dimnikarskih storitev bo v predlaganem sistemu iz evidence izbral dimnikarsko družbo ter zagotovil prvi pregled za novovgrajeno malo kurilno napravo. Uporabnik mora zagotoviti tudi prvi pregled pri novovgrajeni mali kurilni napravi, njen vpis v evidence, dovoliti mora opravljanje dimnikarskih storitev, zagotoviti, da so te opravljene v predpisanih rokih, hraniti mora zapisnik o opravljenih storitvah, obveščati dimnikarsko družbo o spremembah pri napravah, vgradnji novih naprav in začetku obratovanja neaktivnih naprav, odpraviti pa mora tudi morebitne ugotovljene nepravilnosti.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

- državo: Ob polni uveljavitvi na podlagi tega zakona predvidenih predpisov ocenjujemo, da bo imel zakon pozitivne posledice na okolje in varstveni vidik varovanja premoženja. Pogoji, ki bistveno vpliva na takšno oceno je v zagotavljanju in nadzoru nad opravljanjem dimnikarskih storitev. K zmanjšanju že omenjenega prispevka malih kurilnih naprav k celotnim emisijam delcev bo prispevala predvidena uvedba meritev emisij snovi iz malih kurilnih naprav na trdno gorivo. Hkrati bodo pregledani ukrepi, ki jih izvajajo dimnikarji za preprečevanje in zmanjševanje drugih onesnaževal iz malih kurilnih naprav. V novem predpisu o oskrbi bo natančneje določena vsebina dimnikarskih storitev, ki bo bolj kakovostno prispevala k ciljem izvajanja dimnikarskih storitev; prek novih obrazcev o izvedenih storitvah dimnikarji ne bodo mogli »izpustiti« nekaterih pomembnih storitev.

- državljane: Ocenjujemo, da bi bilo ob kakovostnem izvajanju dimnikarskih storitev ohranjeno število dimniških požarov na sedanji ravni oziroma bi se ob bolj učinkovitem nadzoru lahko celo zmanjšalo. Podobno velja tudi za število smrtnih žrtev. Če se storitve ne bodo opravljale, se bo to število po vsej verjetnosti povečalo. Čeprav ocena škode, ki nastane zaradi posredovanja gasilcev, obnove stavb, stroškov zavarovanja, zdravljenja in izgub zaradi smrti ni natančno določena, menimo, da bo zaradi možnosti izbire dimnikarske družbe prišlo do povečanja števila opravljenih storitev ter s tem izboljšanja okoljskih in varnostnih razmer. Hkrati ministrstvo načrtuje nadaljnje ozaveščanje državljanov o potrebnosti in izvajanju storitev po novem, da ne bi prišlo do prekinitev izvajanja storitev, kjer so se te do zdaj redno izvajale.

- dimnikarje: Zaradi uvedbe obveznega dopolnilnega usposabljanja, kar je novost tega zakona, bodo dimnikarji enotno obveščeni o poudarkih iz predpisov in tehničnih smernic, ki jih morajo upoštevati pri izvajanju dimnikarskih storitev. Tako se bodo lahko bolje približali dosedanji usmeritvi, da so storitve na ozemlju Slovenije dostopne vsem pod enakimi pogoji. Do razlik pri izvajanju storitev je zdaj prihajalo v veliki meri zaradi nepoznavanja podlag, kar je včasih, pri nepoučenih uporabnikih, pomenilo celo več let trajajoče postopke v zvezi s storitvami na malih kurilnih napravah. Dimnikarji se bodo z usposabljanjem tako lažje približali uporabnikom pri ugotavljanju nepravilnosti in nevarnosti na malih kurilnih napravah.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Ocenjujemo, da bo imel zakon pozitivne posledice za gospodarstvo. Veljavne cene dimnikarskih storitev, ki so obvezne, predlog zakona opredeljuje kot najvišje dovoljene, kar pomeni, da se breme uporabnikov kurilnih naprav za izvajanje istovrstnih storitev ne bo povečevalo. Prehod s koncesijskega sistema na licenčni sistem prav tako omogoča prožnejši vstop novih ponudnikov storitev na trg in tudi povečuje konkurenco med ponudniki, kar bi moralo prispevati k dvigu ravni storitev.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

/

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja:

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Bistveni novosti v predlogu zakona sta uvedba licenc za izvajanje dimnikarskih storitev, ki jih upravne enote podelijo dimnikarjem, ki izpolnjujejo z zakonom predpisane pogoje, ter vpis dimnikarskih družb v evidenco, ki jo vodi in upravlja ministrstvo. Uporabnik dimnikarskih storitev v predlaganem sistemu izbere katero koli dimnikarsko družbo, ki izpolnjuje pogoje in je vpisana v evidenco.

Predvideva se, da bo število zaposlenih dimnikarjev ostalo na podobni ravni.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona

Predstavniki ministrstva so od marca 2015 na številnih posvetih predstavili predlagano ureditev izvajanja dimnikarskih storitev (na Gospodarski zbornici Slovenije, na strokovnem posvetovanju v Moravskih Toplicah, na Svetu za trajnostni razvoj v Gornji Radgoni, v Državnem zboru in

Državnem svetu, s pojavljanjem v medijih, objavami na spletni strani MOP in sestanki ter predstavitvami predlogov deležnikom – civilnim iniciativam, Obrtni zbornici Slovenije in Zbornici komunalnega gospodarstva znotraj Gospodarske Zbornice Slovenije).

Predlog zakona je bil poslan v javno obravnavo 17. julija 2015, ki je trajala do 28. avgusta 2015 (objavljen na spletni strani MOP). Ministrstvo je znotraj javne obravnave prejelo pripombe, ki jih je proučilo in nekatere izmed njih smiselno vključilo v predlog zakona. Med drugim smo upoštevali predloge, da inšpekcijski nadzor opravlja le državna inšpekcija, zmanjšali smo število podatkov, ki jih vodimo v evidencah, pogoje za pridobitev licence in predvsem regulacijo dimnikarskih družb. Pripombe, ki smo jih prejeli, kažejo na dejstvo, da je težko najti kompromisno rešitev, saj je veliko pripomb, ki nasprotujejo samemu konceptu predloga zakona. Nekatere izmed njih zagovarjajo ohranitev obstoječega sistema, druge pa predlagajo tržni sistem, kjer zakon sploh ne bi bil potreben.

Obravnavo predloga zakona po nujnem postopku je Vlada Republike Slovenije prekinila, ministrstvo je predlog nekoliko dopolnilo in predlaga obravnavo po rednem postopku. Dopolnjen predlog je bil ponovno posredovan v javno obravnavo 7. marca 2016, ki se je zaključila 24. marca 2016. Tudi v okviru te obravnave je ministrstvo prejelo številne pripombe, ki jih je proučilo in nekatere izmed njih smiselno vključila v predlog.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor,
- Lidija Stebernak, državna sekretarka,
- mag. Tanja Bolte, generalna direktorica Direktorata za okolje,
- Uroš Vajgl, vodja Sektorja za okolje in podnebne spremembe.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O DIMNIKARSKIH STORITVAH I. TEMELJNE DOLOČBE

1. Splošne določbe

1. člen

(vsebina zakona)

- (1) Ta zakon ureja način izvajanja dimnikarskih storitev in plačilo zanje, pogoje za pridobitev licenc za izvajanje dimnikarskih storitev, naloge dimnikarske družbe in dimnikarja, obveznosti uporabnika dimnikarskih storitev ter druge zadeve, povezane z dimnikarskimi storitvami.
- (2) Dimnikarske storitve obsegajo pregledovanje in čiščenje malih kurilnih naprav, dimovodnih in prezračevalnih naprav, meritve dimnih plinov, odstranjevanje katranskih oblog in evidentiranje podatkov v evidenco (v nadaljnjem besedilu: dimnikarske storitve).

2. člen

(cilji zakona)

Namen tega zakona je z učinkovitim izvajanjem dimnikarskih storitev zagotavljati čim boljšo kakovost zraka, varovanje zdravja, požarno varnost, večjo energetske učinkovitost in dvig ozaveščenosti uporabnikov dimnikarskih storitev.

3. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. dimnikar oziroma dimnikarica (v nadaljnjem besedilu: dimnikar) je imetnik licence, ki izvaja dimnikarske storitve in je vpisan v evidenco v skladu s tem zakonom;
2. dimnikarska družba je gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja dimnikarske storitve in je vpisan v evidenco v skladu s tem zakonom;
3. dimovodna naprava je iz gradbenih proizvodov narejena naprava za odvod dimnih plinov iz male kurilne naprave v okolico. Dimovodna naprava je cev ali kanal, ki obratuje v podtlaku ali nadtlaku, kot so dimniški priključek, dimnik, odvodnik, LAS-naprava itd. s pripadajočimi elementi in pripadajočo opremo;
4. evidenca izvajanja dimnikarskih storitev (v nadaljnjem besedilu: evidenca) je elektronska zbirka podatkov o malih kurilnih napravah, izvedenih storitvah na teh napravah in morebitnih ugotovljenih pomanjkljivostih, uporabnikih dimnikarskih storitev in dimnikarski družbi, dimnikarjih in njihovi izobrazbi ter dimnikarskih družbah;
5. mala kurilna naprava je generator toplote, v katerem se toplota pridobiva z zgorevanjem goriva. Mala kurilna naprava je naprava na trdno, tekoče, plinasto gorivo ali kombinacijo teh goriv, lahko je v različnih izvedbah, kot je na primer standardna, nizkotemperaturna, kondenzacijska, z medijem ali brez medija za prenos toplote, za lokalno ali centralno ogrevanje, z enim ali več kurišči, talne ali stenske izvedbe, krušna peč, za ogrevanje, pripravo tople sanitarne vode, tehnološke namene ali kombinacija teh izvedb, če njena vhodna toplotna moč ne presega vrednosti, določenih s predpisom o mejnih vrednostih emisij snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav. Mala kurilna naprava skupaj s pripadajočimi napravami, ki so potrebne za obratovanje male kurilne naprave, kot so na primer gorilniki, dimovodne naprave in prezračevalne naprave, tvori neločljivo celoto (v nadaljnjem besedilu: mala kurilna naprava);

6. prezračevalna naprava je naprava, ki zagotavlja prezračevanje prostora, v katerem je mala kurilna naprava, na primer stanovanja, poslovnega prostora ali drugega povezanega prostora, oziroma naprava za dovod zgorevalnega zraka iz okolice neposredno v malo kurilno napravo, če prezračevanje poteka na osnovi naravnega ali prisilnega obtoka zraka;
7. prvi pregled malih kurilnih naprav je dimnikarska storitev, ki se opravi za nove ali rekonstruirane naprave zaradi preverjanja, ali so naprave vgrajene v skladu s projektno (tehnično) dokumentacijo po predpisih, ki urejajo graditev objektov. Namen prvih pregledov je zagotoviti, da so nove ali rekonstruirane naprave vgrajene v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov in dimnikarske storitve, in pridobiti potrebne podatke za potrebe izvajanja rednih obveznih dimnikarskih storitev in evidence;
8. pomožna naprava je naprava, ki je povezana z obratovanjem malih kurilnih naprav, kot so naprava za dovod goriva iz shrambe goriva do kurišča male kurilne naprave, naprava za pripravo goriva, naprava za razprševanje goriva in mešanje goriva z zgorevalnim zrakom, naprava za čiščenje odpadnih plinov, naprava za odvod ostankov zgorevanja iz male kurilne naprave ali iz prostora z malo kurilno napravo;
9. uporabnik oziroma uporabnica (v nadaljnjem besedilu: uporabnik) dimnikarskih storitev je oseba, ki je lastnik, etažni lastnik ali oseba, ki uporablja malo kurilno napravo, pomožno napravo, dimovodno napravo ali prezračevalno napravo. V večstanovanjskih stavbah je samo za potrebe 17., 18. in 28. člena tega zakona uporabnik dimnikarskih storitev upravnik večstanovanjske stavbe ali predstavnik etažnih lastnikov, ki je izbral dimnikarsko družbo na podlagi pooblastila etažnih lastnikov.

2. Temeljna načela

4. člen (načelo javnosti)

Zaradi varnosti pravnega prometa so evidence po tem zakonu dostopne javnosti, in sicer v obsegu, kot to določa zakon.

5. člen (načelo proste izbire)

Uporabnik dimnikarskih storitev ima pravico do izbire dimnikarske družbe, skladno s tem zakonom.

6. člen (načelo dostopnosti storitev)

Dimnikarske storitve morajo biti uporabnikom dimnikarskih storitev dostopne čez celo leto.

II. POGOJI ZA OPRAVLJANJE DIMNIKARSKIH STORITEV

7. člen (dimnikarska družba)

- (1) Dimnikarske storitve opravlja dimnikarska družba, ki je pridobila dovoljenje za opravljanje dimnikarskih storitev.
- (2) Dovoljenje za opravljanje dimnikarskih storitev se izda, če dimnikarska družba izkaže:

- da zanjo na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali drugi pravni podlagi v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, izvaja dimnikarske storitve eden ali več dimnikarjev;
 - da ima merilno opremo in drugo opremo, potrebno za izvajanje dimnikarskih storitev, ter računalniško opremo za povezavo z evidencami, ki jih v zvezi z izvajanjem dimnikarskih storitev vodi in upravlja ministrstvo, pristojno za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo);
 - da ima zavarovano odgovornost v skladu s tem zakonom.
- (3) Dimnikarska družba mora pred začetkom opravljanja dejavnosti zavarovati in imeti ves čas opravljanja dimnikarskih storitev zavarovano svojo odgovornost za škodo, ki bi utegnila nastati uporabnikom dimnikarskih storitev in tretjim osebam v zvezi z opravljanjem dejavnosti.
- (4) Višina letne zavarovalne vsote, ki se določi v zavarovalni pogodbi, ne more biti nižja od 42.000 eurov.
- (5) Zavarovanje iz tretjega odstavka tega člena mora kriti odgovornost dimnikarske družbe za ravnanja vseh dimnikarjev in drugih oseb, ki za dimnikarsko družbo na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali na drugi pravni podlagi iz prve alineje drugega odstavka tega člena izvajajo dimnikarske storitve.
- (6) Dimnikarska družba lahko opravlja dimnikarske storitve na celotnem območju Republike Slovenije.
- (7) O izdaji dovoljenja za opravljanje dimnikarskih storitev odloča upravna enota, na območju katere je sedež dimnikarske družbe. Upravna enota po uradni dolžnosti vpiše dimnikarsko družbo v evidenco iz 21. člena tega zakona z dokončnostjo upravnega akta.
- (8) Dimnikarska družba mora o opustitvi dejavnosti ali drugih spremembah v zvezi s podatki iz drugega odstavka tega člena pisno obvestiti upravno enoto, najpozneje v osmih dneh od nastale spremembe.
- (9) Dimnikarska družba mora v okviru objektivnih možnosti opravljati dimnikarske storitve tudi ob nepredvidljivih okoliščinah, nastalih zaradi višje sile.
- (10) Dimnikarska družba mora opraviti dimnikarske storitve uporabniku dimnikarskih storitev, kadar je temu uporabniku geografsko najbližje in če jo je uporabnik dimnikarskih storitev k temu pozval.
- (11) Dimnikarska družba iz 3. člena tega zakona za opravljanje dimnikarskih storitev iz 1. člena tega zakona ne potrebuje obrtnega dovoljenja iz predpisa, ki ureja opravljanje obrti.
- (12) Dimnikarska družba mora vlogi priložiti listine o izpolnjevanju pogojev iz prve in tretje alineje drugega odstavka tega člena ter izjavo o izpolnitvi pogoja iz druge alineje drugega odstavka tega člena.
- (13) Dimnikarske družbe s sedežem v drugih državah članicah Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije (v nadaljnjem besedilu: države pogodbenice) lahko dejavnost dimnikarskih storitev v Republiki Sloveniji opravljajo stalno, občasno ali čezmejno, če izpolnjujejo pogoje za zakonito opravljanje dejavnosti v državi sedeža. Za občasno ali čezmejno opravljanje dimnikarskih storitev je pred prvim opravljanjem potrebna prijava storitve pri ministrstvu. Če storitev v državi sedeža ni regulirana, ponudnik storitev k prijavi za čezmejno ali občasno opravljanje dejavnosti poda izjavo o izpolnjevanju pogojev iz druge alineje drugega odstavka tega člena in dokazila o izpolnjevanju pogojev iz prve in tretje alineje drugega odstavka tega člena. Če ministrstvo ugotovi, da so izpolnjeni vsi pogoji, izda o tem odločbo. Upravna enota na podlagi pravnomočne odločbe ponudnika vpiše v evidenco iz 21. člena tega zakona.
- (14) Dimnikarske družbe, ki nimajo sedeža v državah pogodbenicah (v nadaljnjem besedilu: tretje države), lahko opravljajo dimnikarske storitve v Republiki Sloveniji, če izpolnjujejo pogoje za zakonito opravljanje dejavnosti v državi sedeža in če je izpolnjen pogoj materialne vzajemnosti. Ta je izpolnjen, če ponudniki, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji, v državi sedeža tujega ponudnika lahko opravljajo storitve in dejavnosti pod enakimi ali podobnimi pogoji, pod katerimi jih lahko v Republiki Sloveniji ponujajo tuji ponudniki in izpolnjevanje katerih za ponudnika s sedežem v Republiki Sloveniji ni bistveno težje, kakor je v pravnem redu Republike Slovenije predpisano za tuje ponudnike. Če je sedež

ponudnika v več tretjih državah, se pri ugotavljanju vzajemnosti upošteva pravni red tiste države, ki je najstrožji. Za izdajo odločbe o izpolnjenosti pogojev in vpisu v evidenco iz 21. člena tega zakona se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega odstavka.

- (15) Dimnikarske družbe iz trinajstega in štirinajstega odstavka tega člena morajo imeti sklenjeno zavarovanje odgovornosti za škodo v skladu z določbami tega zakona.
- (16) Za sklenjeno zavarovanje odgovornosti za škodo se šteje dokazilo o zavarovanju odgovornosti, sklenjeno v Republiki Sloveniji ali državi pogodbenici pod pogojem, da to zavarovanje krije škodo, povzročeno v Republiki Sloveniji.
- (17) Minister, pristojen za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: minister) izda predpis, s katerim podrobneje določi merilno in drugo opremo ter računalniške povezave iz druge alineje drugega odstavka tega člena, vsebino vloge in obrazec izjave iz dvanajstega odstavka tega člena.

8. člen **(odvzem dovoljenja in izbris iz evidence)**

- (1) Upravna enota odvzame dimnikarski družbi dovoljenje, če:
 - to dimnikarska družba sama zahteva;
 - ne izvrši pravnomočne odločbe pristojne inšpekcije glede izpolnjevanja pogojev iz drugega odstavka prejšnjega člena, ki jih mora izpolnjevati ves čas svojega delovanja, ali obveznosti vpisa opravljenih storitev in male kurilne naprave v evidenco v skladu z 21. in 22. členom tega zakona, o čemer upravno enoto seznanjena pristojna inšpekcija;
 - se je zoper njo začel postopek prisilne poravnave, stečaja ali likvidacije;
 - več kot 90 dni ni plačala davkov, prispevkov ter drugih predpisanih dajatev.
- (2) V primeru prenehanja dimnikarske družbe se le-to po uradni dolžnosti izbriše iz evidence.
- (3) Dimnikarska družba ne sme več opravljati dejavnosti na področju dimnikarskih storitev z dnem dokončnosti odločbe o odvzemu dovoljenja.
- (4) Upravna enota z dnem dokončnosti odločbe o odvzemu dovoljenja izbriše dimnikarsko družbo iz evidence.

9. člen **(dimnikar)**

- (1) Dimnikar je posameznik, ki je pridobil licenco.
- (2) Upravna enota podeli licenco za izvajanje dimnikarskih storitev osebi, če izpolnjuje naslednje pogoje:
 1. da je opravila izobraževanje po predpisanem programu za pridobitev ustrezne izobrazbe ali kvalifikacije:
 - dimnikar, dimnikarski mojster, delovodja, okoljevarstveni tehnik ali
 - ima najmanj visoko strokovno izobrazbo ali izobrazbo po študijskem programu prve stopnje s študijskih področij, ki spadajo v ožje področje Tehnika ali v ožje področje Arhitektura, urbanizem in gradbeništvo, pri čemer potrebuje eno leto delovnih izkušenj na terenu na področju dimnikarstva in
 2. da ni bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, kaznivih dejanj zoper življenje in telo ter premoženje in kaznivega dejanja nasilništva, sodba pa ni bila izbrisana.
- (3) Izpolnjevanje pogojev iz 1. točke prejšnjega odstavka izkazuje s potrdilom o opravljenem izobraževanju.
- (4) Zaradi preverjanja pogojev iz 2. točke drugega odstavka tega člena lahko upravna enota od Ministrstva za pravosodje zahteva podatke o neizbrisanih obsodbah iz kazenske evidence.

- (5) Dimnikar se mora dopolnilno usposabljeni v skladu z 20. členom tega zakona.

10. člen **(podelitev licence)**

- (1) Vloga za pridobitev licence se vložijo na katerikoli upravni enoti.
- (2) Vlogi iz prejšnjega odstavka se priloži potrdilo o opravljenem izobraževanju iz drugega odstavka prejšnjega člena in vloga za izdajo dimnikarske izkaznice.
- (3) Upravna enota izda odločbo o podelitvi licence vlagatelju, ki izpolnjuje vse predpisane pogoje iz prejšnjega člena, in ga z dnem dokončnosti vpiše v evidenco iz 21. člena tega zakona. Na podlagi odločbe o podelitvi licence in vloge za izdajo dimnikarske izkaznice izvajalec iz petega odstavka tega člena izdelava dimnikarsko izkaznico.
- (4) Licenca se izda za neomejen čas.
- (5) Dimnikarske izkaznice na območju Republike Slovenije izdeluje, skladišči in personalizira izvajalec, izbran v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila, v skladu s sklenjeno pogodbo. Zaposlena oseba izvajalca, ki opravlja naloge izdelave, skladiščenja in personalizacije dimnikarskih izkaznic, mora izpolnjevati naslednje pogoje:
- da je polnoletna;
 - da ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in da ni bila obsojena na kazen zavora v trajanju več kot tri mesece;
 - da ni v kazenskem postopku zaradi kaznivega dejanja iz prejšnje alineje;
 - da je bila varnostno preverjena in da zanjo ne obstaja varnostni zadržek.
- (6) Prenos vlog za izdajo dimnikarskih izkaznic med organi, pristojnimi za izdajo dimnikarskih izkaznic, in izvajalcem iz prejšnjega odstavka ter vročitev dimnikarske izkaznice na naslov za vročanje izvaja podjetje ali organizacija, registrirana za prenos poštnih pošiljk, na način, ki zagotavlja zaščito, varnost in sledljivost poštnih pošiljk.
- (7) Izdelovalec iz petega odstavka tega člena sme uporabiti osebne podatke iz tega člena za potrebe personalizacije dimnikarske izkaznice, vendar jih mora v petnajstih dneh po izdelavi dimnikarske izkaznice uničiti.
- (8) Dimnikar plača takso in stroške izdelave ter izdaje dimnikarske izkaznice.
- (9) Dimnikarska izkaznica vsebuje naslednje podatke:
- serijsko številko dimnikarske izkaznice;
 - fotografijo dimnikarja;
 - priimek in ime dimnikarja;
 - datum izdaje licence;
 - datum izdaje dimnikarske izkaznice;
 - trajanje dimnikarske izkaznice;
 - organ, pristojen za izdajo dimnikarske izkaznic in
 - lastnoročni podpis dimnikarja.
- (10) Dimnikarska izkaznica se izda za dobo desetih let.
- (11) Minister podrobneje predpiše vsebino vloge za pridobitev licence in obliko, vsebino ter ceno dimnikarske izkaznice.

11. člen
(prenehanje licence)

- (1) Licenca preneha veljati na zahtevo dimnikarja, v primeru njegove smrti ali z odvzemom.
- (2) Upravna enota izda na zahtevo dimnikarja odločbo o prenehanju licence.
- (3) Upravna enota dimnikarju odvzame licenco na podlagi odločbe pristojne inšpekcije, če ugotovi, da:
 - ne izpolnjuje več pogoja iz 2. točke drugega odstavka 9. člena tega zakona,
 - ne opravi dopolnilnega usposabljanja iz prvega odstavka 20. člena tega zakona,
 - ne odpravi pomanjkljivosti skladno s pravnomočno odločbo pristojnega inšpektorja, s katero je bila odrejena odprava ugotovljenih pomanjkljivosti.
- (4) Upravna enota na podlagi pravnomočne odločbe iz drugega in tretjega odstavka tega člena ter v primeru smrti vpiše v evidenco datum prenehanja oziroma odvzema licence.
- (5) Oseba iz drugega in tretjega odstavka tega člena ne sme več izvajati dimnikarskih storitev z dnem dokončnosti odločbe o odvzemu licence, ki vsebuje tudi zahtevo, da oseba v petnajstih dneh od prejema odločbe vrne dimnikarsko izkaznico. V primeru, da dimnikar izdajatelju ne vrne dimnikarske izkaznice, ta o tem obvesti pristojno inšpekcijo.
- (6) Oseba, ki ji je bila pravnomočno odvzeta licenca, je ne more pridobiti v treh letih, pri ponovnem odvzemu pa v petih letih od dneva pravnomočnosti odločbe o odvzemu. V primeru storitve kaznivega dejanja iz 2. točke drugega odstavka 9. člena tega zakona začne teči rok iz prejšnjega stavka od dneva izbrisa sodbe.
- (7) Podatke za primere iz petega in šestega odstavka tega člena upravne enote vpišejo v evidenco.

12. člen
(priznavanje poklicnih kvalifikacij in čezmejno opravljanje storitev)

- (1) Naloge pristojnega organa določa predpis, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij državljanom držav pogodbenic.
- (2) Ministrstvo ima kot pristojni organ v zvezi z izvajanjem nalog iz prejšnjega odstavka vse pravice in obveznosti, ki jih določa predpis o priznavanju poklicnih kvalifikacij za pristojni organ. Če s tem zakonom ni določeno drugače, se za izvajanje teh nalog uporabljajo določbe predpisa, ki ureja priznavanje poklicnih kvalifikacij.
- (3) Državljeni drugih držav pogodbenic, ki želijo v Republiki Sloveniji stalno izvajati reguliran poklic po tem zakonu, morajo pri pristojnem organu pridobiti odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije.
- (4) Vloga za priznanje poklicne kvalifikacije se vloži v skladu s predpisom, ki ureja priznavanje poklicnih kvalifikacij.
- (5) Na podlagi pravnomočne odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije upravna enota posamezniku na vlogo izda odločbo o podelitvi licence in ga vpiše v evidenco v skladu z določbami 10. člena tega zakona, izvajalec iz petega odstavka 10. člena pa izdela dimnikarsko izkaznico.
- (6) Ponudniki s sedežem v drugih državah pogodbenicah lahko dejavnost dimnikarskih storitev v Republiki Sloveniji izvajajo občasno ali čezmejno, če izpolnjujejo pogoje za zakonito opravljanje dejavnosti v državi sedeža.

- (7) Za občasno ali čezmejno izvajanje dimnikarskih storitev je potrebna predhodna prijava storitve pri ministrstvu, ministrstvo pa o tem posamezniku izda potrdilo o prejeti prijavi.
- (8) Upravna enota na podlagi potrdila iz prejšnjega odstavka izda ponudniku odločbo o podelitvi licence in dimnikarsko izkaznico ter ga vpiše v evidenco iz 21. člena tega zakona v skladu z določbami 10. člena tega zakona. Licenca velja eno leto od dneva pravnomočnosti odločbe o njeni podelitvi, za isto obdobje se izda dimnikarska izkaznica.
- (9) Državljeni tretjih držav lahko izvajajo reguliran poklic po tem zakonu pod pogojem materialne vzajemnosti, če so njihove pridobljene poklicne kvalifikacije enakovredne tistim, ki se zahtevajo za državljane Republike Slovenije. Materialna vzajemnost obstaja, če državljan Republike Slovenije v državi državljana tretje države lahko izvaja reguliran poklic pod enakimi ali podobnimi pogoji, pod katerimi ga lahko izvajajo v Republiki Sloveniji državljani tretje države in izpolnjevanje katerih za državljana Republike Slovenije ni bistveno težje, kakor je v pravnem redu Republike Slovenije predpisano za državljane tretje države. Pri dvojnem državljanstvu državljana tretje države se pri ugotavljanju vzajemnosti upošteva pravni red tiste države, v kateri ima stalno prebivališče, oziroma pravni red tiste države, v kateri je imel stalno prebivališče pred pridobitvijo dovoljenja za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji. Če je posameznik brez državljanstva, se pri ugotavljanju vzajemnosti v vlogi opredeli, ali se upošteva pravni red države njegovega rojstva ali države, v kateri ima stalno prebivališče, ali države, v kateri je imel stalno prebivališče pred pridobitvijo dovoljenja za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji.
- (10) Za izdajo odločbe o podelitvi licence, izdajo dimnikarske izkaznice in vpis v evidenco se smiselno uporabljajo določbe od 9. do 11. člena tega zakona.

III. NALOGE DIMNIKARJA

13. člen

(dimnikarske storitve)

- (1) Dimnikar izvaja pregledovanje malih kurilnih naprav, kar pomeni prvi pregled in redne ter izredne preglede malih kurilnih naprav in z njimi povezanih dimovodnih, prezračevalnih in pomožnih naprav. Izredni pregled se opravi po naročilu uporabnika dimnikarskih storitev ali na zahtevo pristojnega inšpektorja.
- (2) Dimnikar izvaja čiščenje malih kurilnih naprav, dimovodnih, prezračevalnih in pomožnih naprav na malih kurilnih napravah in z njimi povezanih dimovodnih napravah, zračnikih in pomožnih napravah. Izvaja se kot mehansko ali kemično čiščenje. Čiščenje je lahko redno, izredno ali generalno. Čiščenje se izvaja po naročilu uporabnika dimnikarskih storitev, na predlog dimnikarja ali na zahtevo pristojnega inšpektorja. Protikorozijska zaščita površin za čiščenje se opravi po naročilu uporabnika dimnikarskih storitev.
- (3) Dimnikar izvaja meritve zaradi preverjanja kakovosti zgorevanja in ugotavljanja morebitnega preseganja predpisanih mejnih vrednosti emisij snovi z dimnimi plini. Meritve so lahko prve, občasne ali izredne po naročilu uporabnika dimnikarskih storitev zaradi suma nevarnosti za zastrupitev ali na zahtevo pristojnega inšpektorja.
- (4) Dimnikar izvaja odstranjevanje katranskih oblog prednostno mehansko in kemično, sicer pa z izžiganjem ali drugimi postopki in se opravi po naročilu uporabnika dimnikarskih storitev, na predlog dimnikarja ali na zahtevo pristojnega inšpektorja s seznanitvijo uporabnika dimnikarskih storitev.

- (5) Dimnikar informira uporabnika dimnikarskih storitev o energetski učinkovitosti malih kurilnih naprav in svetuje glede izbire, vzdrževanja in uporabe malih kurilnih naprav in z njimi povezanih dimovodnih naprav, zračnikov in pomožnih naprav.
- (6) Dimnikar uporabniku dimnikarskih storitev izda zapisnik o vseh izvedenih dimnikarskih storitvah. Uporabnik dimnikarskih storitev lahko na zapisnik poda pripombe, do katerih se dimnikar pisno opredeli, in s katerimi v roku 30 dni seznanijo uporabnika dimnikarskih storitev.
- (7) Dimnikar preverja izpolnjevanje osnovnih zahtev vgrajenih malih kurilnih naprav ter z njimi povezanih dimovodnih in prezračevalnih naprav, skladno s predpisi, ki urejajo zahteve za dajanje proizvodov na trg, varstvo okolja, varstvo pred požarom, graditev objektov in energetsko učinkovitost stavb.
- (8) Vlada s predpisom podrobneje določi vsebino in način izvajanja dimnikarskih storitev, roke zanje in obrazce poročil.

14. člen **(zagotavljanje osnovnih zahtev)**

- (1) Zagotavljanje osnovnih zahtev malih kurilnih naprav iz sedmega odstavka 13. člena se preverja pri prvem pregledu.
- (2) Če dimnikar ugotovi, da so male kurilne naprave, dimovodne ali prezračevalne naprave vgrajene v nasprotju z osnovnimi zahtevami, ukrepa skladno s 15. členom tega zakona.
- (3) Minister predpiše merila in metodologijo preverjanja izpolnjevanja osnovnih zahtev iz prvega odstavka tega člena.

15. člen **(obveznosti ob ugotovljeni neustreznosti male kurilne naprave)**

Dimnikar je dolžan v pisni obliki z ugotovljenimi nepravilnostmi seznaniti uporabnika dimnikarskih storitev in mu predlagati potrebne ukrepe za odpravo nepravilnosti, ki jih mora izvesti v rokih, določenih v predpisu o pregledih, čiščenju in meritvah na malih kurilnih napravah. Po preteku tega roka je dimnikar dolžan preveriti, ali so pomanjkljivosti odpravljene. Če uporabnik dimnikarskih storitev predpisanih ukrepov ne izvede, dimnikar o tem obvesti pristojno inšpekcijo.

16. člen **(obveznost zagotavljanja strokovnosti)**

Dimnikar mora:

- na zahtevo uporabnika dimnikarskih storitev pokazati dimnikarsko izkaznico in izkazati, da je zaposlen pri dimnikarski družbi, ki je vpisana v evidenco;
- izvajati dimnikarske storitve vestno in strokovno. Pri izvajanju teh storitev mora dimnikar izvesti vse dimnikarske storitve, ki so potrebne za kakovostno izvedbo storitve, uporabniku dimnikarskih storitev pa pri tem ne sme povzročati nepotrebnih dodatnih stroškov. Zaradi neakovostnih storitev ne sme biti ogroženo življenje in zdravje uporabnikov dimnikarskih storitev, uporabnikovo premoženje in okolje;
- ščititi interese uporabnikov dimnikarskih storitev in ne izrabljati morebitnega neznanja in nestrokovnosti uporabnika dimnikarskih storitev za pridobivanje svojih poslovnih koristi in

- skrbeti za strokoven odnos do uporabnika dimnikarskih storitev v skladu z dobrimi poslovnimi običaji.

17. člen
(dimnikarske storitve v večstanovanjskih stavbah)

- (1) V večstanovanjskih stavbah izbere dimnikarsko družbo upravnik na podlagi pooblastila etažnih lastnikov, ki sprejmejo odločitev o izbiri dimnikarske družbe z večinskim soglasjem (več kot 50 %) po solastniških deležih. V primerih, ko večstanovanjska stavba nima upravnika, izbere dimnikarsko družbo predstavnik etažnih lastnikov, pooblaščen s strani etažnih lastnikov na podlagi večine iz prejšnjega stavka.
- (2) V večstanovanjskih stavbah mora dimnikarska družba, ki jo je izbral etažni lastnik kot uporabnik dimnikarskih storitev in če se mala kurilna naprava nahaja v stanovanju ali poslovnem prostoru, katerega lastnik je, seznaniti upravnika večstanovanjske stavbe ali predstavnika etažnih lastnikov s stanjem male kurilne naprave v naslednjih primerih:
 - rekonstrukcije male kurilne naprave,
 - zamenjave male kurilne naprave,
 - spremembe goriva,
 - spremembe vrste ogrevanja.
- (3) Upravnik večstanovanjske stavbe in predstavnik etažnih lastnikov morata seznaniti dimnikarsko družbo iz prvega odstavka tega člena o rekonstrukciji, zamenjavi ali spremembi iz prejšnjega odstavka.

IV. OBVEZNOSTI UPORABNIKA DIMNIKARSKIH STORITEV

18. člen
(uporabnik dimnikarskih storitev)

Uporabnik dimnikarskih storitev mora:

1. omogočiti prvi pregled za novovgrajeno malo kurilno napravo;
2. omogočiti vpis male kurilne naprave v evidenco ob prvi izvedbi dimnikarskih storitev v skladu s tem zakonom;
3. dovoliti izvajanje dimnikarskih storitev na način in v celotnem obsegu v skladu s 13. členom tega zakona;
4. omogočiti, da so storitve na malih kurilnih, dimovodnih in prezračevalnih napravah opravljene v skladu s 13. členom tega zakona;
5. omogočiti pregled pred uporabo malih kurilnih naprav ob spremembah pri malih kurilnih napravah, vgradnji novih naprav in začetku obratovanja neaktivnih naprav;
6. eno leto hraniti zapisnik o izvedenem pregledu;
7. v roku, določenem s predpisom iz 13. člena tega zakona, odpraviti ugotovljene napake, če so bile na napravi ugotovljene nepravilnosti, ter
8. v primeru, da se njegova mala kurilna naprava dejansko ne uporablja, s tem pisno seznaniti dimnikarsko družbo, ki je na mali kurilni napravi zadnja opravila dimnikarske storitve.

V. CENA IZVAJANJA DIMNIKARSKIH STORITEV

19. člen (oblikovanje cene)

- (1) Znesek za izvedene dimnikarske storitve plača uporabnik dimnikarskih storitev v skladu s tem zakonom.
- (2) Znesek se oblikuje kot zmnožek cene izvajanja dimnikarskih storitev in normativnega števila časovnih enot dela dimnikarskih storitev.
- (3) Znesek iz prejšnjega odstavka vključuje tudi potne stroške, kadar je uporabnik dimnikarskih storitev od sedeža dimnikarske družbe oddaljen 25 kilometrov ali manj. Kadar je uporabnik dimnikarskih storitev oddaljen več kot 25 kilometrov od sedeža dimnikarske družbe, se znesku iz drugega odstavka lahko prištejejo potni stroški za vsak kilometer nad 25 kilometrov, ki niso vključeni v ceno storitve iz prvega stavka tega odstavka.
- (4) Cena iz drugega odstavka se določi v eurih na časovno enoto dela.
- (5) Najvišjo dovoljeno ceno izvajanja dimnikarskih storitev iz drugega odstavka tega člena določi vlada s sklepom. Višino cene vlada določi ob upoštevanju cen storitev dejavnosti, za katere je predpisana podobna raven strokovne izobrazbe.
- (6) Dimnikarska družba mora imeti cenik, ki je javno objavljen, z vsebino, določeno v predpisu iz sedmega odstavka tega člena.
- (7) Minister predpiše časovne normative za posamezne storitve in sklope dimnikarskih storitev iz drugega odstavka in podrobnejšo vsebino cenika ter višino potnih stroškov.

VI. USPOSABLJANJE ZA IZVAJANJE DIMNIKARSKIH STORITEV

20. člen (dopolnilno usposabljanje)

- (1) Dimnikar se mora vsakih osem let dopolnilno usposabljati.
- (2) Dopolnilno usposabljanje opravljajo organizacije, ki jih po predhodno opravljenem javnem pozivu s sklepom za največ pet let pooblasti minister. Pogoji za pridobitev pooblastila se nanašajo na:
 - usposobljenost predavateljev in drugega pedagoškega kadra, ki jih ga zagotavlja ta organizacija;
 - kader, potreben za uspešno usposabljanje in druge s tem povezane naloge (sprejemanje prijav, vodenje potrebnih evidenc in podobno);
 - opremo in prostore, ki so potrebni za usposabljanje in druge s tem povezane naloge.
- (3) Nosilci pooblastila iz prejšnjega odstavka morajo ves čas opravljanja dopolnilnega usposabljanja izpolnjevati pogoje, predpisane v prejšnjem odstavku.
- (4) Udeležencem dopolnilnega usposabljanja organizacije iz prejšnjega odstavka izdajo potrdilo o udeležbi.
- (5) Minister predpiše programe dopolnilnega usposabljanja za dimnikarje in določi tarife za usposabljanje.

VII. EVIDENCA

21. člen (evidence)

- (1) Ministrstvo zaradi nadzora nad izvajanjem dimnikarskih storitev in za namene iz drugega, šestega, osmega in šestnajstega odstavka tega člena vodi in upravlja centralno evidenco Evidim, ki vsebuje podatke o dimnikarskih družbah, dimnikarjih, uporabnikih dimnikarskih storitev, malih kurilnih napravah in dimnikarskih storitvah ter izdanih zapisnikih.
- (2) Zaradi odločanja v upravnih postopkih iz 7., 8., 10., 11. in 12. člena tega zakona upravna enota obdeluje evidenco, v kateri obdeluje osebne in druge podatke o dimnikarski družbi in dimnikarjih. V evidenci se o dimnikarski družbi vodijo naslednji podatki:
 1. osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča ali firmo in sedež osebe,
 2. matična številka,
 3. davčna številka in
 4. številka dovoljenja iz 7. člena tega zakona.

V evidenci se o dimnikarjih vodijo naslednji osebni podatki:

5. osebno ime,
 6. naslov stalnega ali začasnega prebivališča,
 7. enotna matična številka občana,
 8. izobrazba,
 9. telefonska številka,
 10. naslov elektronske pošte,
 11. datum izdaje licence,
 12. serijska številka dimnikarske izkaznice
 13. datum izdaje dimnikarske izkaznice
 14. datum prenehanja licence
 15. trajanje odvzema licence ter
 16. datum potrdila o dopolnilnem usposabljanju.
- (3) Podatki o dimnikarjih iz prejšnjega odstavka so javni, razen:
 - naslov prebivališča,
 - enotna matična številka občana,
 - telefonska številka,
 - naslov elektronske pošte in
 - datum potrdila o dopolnilnem usposabljanju.
 - (4) Ne glede na prejšnji odstavek se posamezniku v vlogi za izdajo licence omogoči, da lahko da privolitev za javno objavo svojih podatkov za stike (telefonska številka, naslov elektronske pošte).
 - (5) Podatke iz 1. do 16. točke drugega odstavka tega člena v evidenco vpiše upravna enota, ki je izdala odločbo v upravnem postopku.
 - (6) Izdelovalec izkaznic iz petega odstavka 10. člena tega zakona ima vpogled v tiste podatke iz drugega odstavka tega člena, ki so potrebni za izdelavo dimnikarske izkaznice v skladu z devetim odstavkom 10. člena.

- (7) Podatke iz 1. do 3. in 5. do 8. točke drugega odstavka tega člena se pridobijo s povezavo s centralnim registrom prebivalstva, poslovnim registrom Slovenije in evidenco za zdravstveno zavarovanje.
- (8) Dimnikarska družba za namen izvajanja storitev pri uporabnikih in izdajanja opozoril tem uporabnikom obdeluje evidenco v kateri se vodijo podatki o uporabnikih dimnikarskih storitev, malih kurilnih napravah in na njih opravljenih storitvah ter izdanih opozorilih.

V evidenci se o uporabnikih dimnikarskih storitev vodijo podatki o lastnikih, upravniki in etažnih lastnikih. Za lastnika vodijo naslednji podatki:

1. osebno ime,
2. datum rojstva,
3. naslov prebivališča,
4. firma in sedež za pravno osebo in
5. dimnikarska družba, ki opravi dimnikarske storitve.

Za upravnika se vodijo naslednji podatki:

6. naziv,
7. matična številka,
8. naslov in odgovorna oseba in
9. dimnikarska družba, ki opravi dimnikarske storitve.

Za etažnega lastnika se vodijo naslednji podatki:

10. osebno ime,
11. datum rojstva,
12. naslov prebivališča,
13. firma in sedež za pravno osebo in
14. dimnikarska družba, ki opravi dimnikarske storitve.

- (9) Za osebe iz prejšnjega odstavka niso javni podatki iz 1. do 5. točke, iz 7. do 9. točke ter podatki iz 10. do 14. točke. Podatek iz 6. točke prejšnjega odstavka ni javen, če ne gre za družbe ali posameznike, ki opravljajo dejavnost.
- (10) Podatke iz 1. do 14. točke sedmega odstavka tega člena v evidenco vpiše izbrana dimnikarska družba.
- (11) Podatke iz 1. do 4., 6. do 8. in 10. do 13. točke osmega odstavka tega se pridobijo s povezavo s centralnim registrom prebivalstva, poslovnim registrom Slovenije in zemljiško knjigo.
- (12) V evidenci se o malih kurilnih napravah vodijo naslednji podatki:
1. številka kurilne naprave, ki jo napravi dodeli aplikacija ministrstva,
 2. moč, leto proizvodnje oziroma leto vgradnje,
 3. vrsta goriva,
 4. identifikacijski podatki iz prostorskih registrov Republike Slovenije o stavbi,
 5. namen in vrsta kurilne naprave in drugi obratovalni podatki, kot so npr. podatki o gorilniku, prezračevalni in dimovodni napravi, zalaganju.

- (13) Javni niso naslednji podatki iz prejšnjega odstavka:

- številka kurilne naprave, ki jo napravi dodeli aplikacija ministrstva,
 - moč, leto proizvodnje oz. leto vgradnje,
 - vrsta goriva,
 - identifikacijski podatki iz prostorskih registrov Republike Slovenije o stavbi in
 - obratovalni podatki.
- (14) Podatke iz 1. do 5. točke dvanajstega odstavka tega člena v evidenco vpiše izbrana dimnikarska družba.
- (15) Podatke 4. točke dvanajstega odstavka tega člena se pridobijo s povezavo s katastrom stavb in evidenco nepremičnin.
- (16) Inšpektorati obdelujejo evidenco za namen izvajanja nalog skladno z določbami tega zakona.
- (17) V evidenco se vpisujejo podatki o dimnikarskih storitvah in izdanih zapisnikih iz 13. člena tega zakona, morebitnih izdanih opozorilih pri izvedbi pregleda ali meritve in ukrepih pristojnega inšpektorja zaradi nevarnega in neučinkovitega delovanja male kurilne naprave, dimovodne ali prezračevalne naprave in datumu odprave pomanjkljivosti.
- (18) Podatke iz prejšnjega odstavka vpiše dimnikarska družba, razen ukrepov izdanih s strani inšpektorata, ki jih vpiše pristojen inšpektorat.
- (19) Pri zamenjavi male kurilne naprave morajo v evidenci ostati podatki prejšnje male kurilne naprave.
- (20) Upravna enota in dimnikarske družbe podatke iz evidence posredujejo ministrstvu, pristojnemu za okolje, ki upravlja centralno evidenco Evidim.
- (21) Vsi podatki iz drugega do sedemnajstega odstavka tega člena se smejo zbirati, voditi in obdelovati samo za namene, za katere so bili dani in se ne smejo spreminjati ali posredovati drugim osebam v nasprotju s tem ali drugim zakonom.
- (22) Uporabnik dimnikarskih storitev ima dostop do evidence za namen vpogleda o vseh podatkih, ki se vodijo v zvezi z njegovo kurilno napravo, na njej opravljenimi storitvami in izdanimi opozorili. Ministrstvo navodila o načinu dostopa za uporabnika objavi na spletni strani.
- (23) Ministrstvo, pristojno za okolje, upravne enote in pristojni inšpektorati, imajo za namen odločanja po določbah tega zakona dostop do podatkov iz evidence iz drugega odstavka tega člena. Ministrstvo, pristojno za okolje in pristojni inšpektorati, imajo za namen odločanja po določbah tega zakona dostop še do podatkov iz evidence iz osmega, dvanajstega in sedemnajstega odstavka tega člena.
- (24) Podatki iz evidence, ki so povezani z izdajanjem odločbe se hranijo dvajset let od pravnomočnosti odločbe, podatki o kurilnih napravah in opravljanju storitev se hranijo petnajst let, nato se arhivirajo.

22. člen
(obveznost dimnikarske družbe pri vpisu podatkov v evidenco)

- (1) Dimnikarska družba vsako malo kurilno napravo vpiše v evidenco. Vpis nove male kurilne naprave se izvede:
 - a) ob prvem pregledu male kurilne naprave in
 - b) ob izbiri dimnikarske družbe.
- (2) Dimnikarska družba najkasneje v 30 dneh od opravljene dimnikarske storitve vpiše opravljene dimnikarske storitve v evidenco iz 21. člena tega zakona.
- (3) Dimnikarska družba mora zagotoviti hrambo dokumentacije v zvezi z opravljenimi dimnikarskimi storitvami in vpisom v evidenco do poteka petih let po zadnjem vnosu.
- (4) Ob izbrisu dimnikarske družbe iz evidence je treba dokumentacijo o malih kurilnih napravah v celoti predati uporabniku dimnikarskih storitev.
- (5) Dimnikarske družbe so odgovorne, da so vnosi v evidenco popolni in pravilno urejeni ter v skladu z najnovejšim stanjem informacijske tehnologije.

23. člen
(obveznost uporabnika dimnikarskih storitev pri vpisu male kurilne naprave)

Vsak uporabnik dimnikarskih storitev je dolžan v primeru, da vsi podatki o mali kurilni napravi še niso vneseni v evidenco, na zahtevo dimnikarske družbe zagotoviti vse potrebne podatke, razen podatkov o številki kurilne naprave in podatke iz prostorskih registrov Republike Slovenije, za vpis male kurilne naprave v evidenco iz dvanajstega odstavka 21. člena tega zakona.

24. člen
(izbris podatkov o mali kurilni napravi iz evidence)

- (1) Če uporabnik dimnikarskih storitev želi, da se njegova mala kurilna naprava izbriše iz evidence mora poslati zahtevo za izbris podatkov o mali kurilni napravi dimnikarski družbi, ki preveri upravičenost izbrisa male kurilne naprave iz evidence. Če je to edina mala kurilna naprava, mora dimnikarska družba iz evidenc izbrisati tudi uporabnika dimnikarskih storitev.
- (2) Mala kurilna naprava se lahko izbriše iz evidence, če je brez tehničnega posega ni mogoče takoj uporabiti kot na primer v primeru, da je odstranjen ali zapečaten dovod goriva ali je kurilna naprava odstranjena.
- (3) Dimnikarska družba upravičenost izbrisa iz prejšnjega odstavka preveri pri uporabniku dimnikarskih storitev, razen ko je sprememba vira ogrevanja, kot je na primer prehod na daljinsko ogrevanje, toplotno črpalko ali sprejemnik sončne energije in podobno, razvidna iz uradnih javno dostopnih evidenc za tisto stavbo ali del stavbe in ne obstaja nobena druga mala kurilna naprava, na kateri je treba opraviti dimnikarske storitve. Dimnikarska družba lahko vstopi v prostore uporabnika dimnikarskih storitev le na podlagi njegove privolitve.

25. člen
(javnost evidence)

Javni podatki iz evidenc, navedenih v drugem do trinajstem odstavku 21. člena tega zakona, so zagotovljeni v združenih (agregirani) obliki in ne kot posamezen podatek v kateri koli kombinaciji z drugim javnim podatkom.

VIII. ZAHTEVE ZA PROIZVODE

26. člen (zahteve za male kurilne naprave)

- (1) Male kurilne naprave se lahko uporabljajo le, če njihove lastnosti izpolnjujejo zahteve za njihovo nameravano uporabo. Šteje se, da so lastnosti male kurilne naprave ustrezne, kadar so glede na vrsto male kurilne naprave skladne s predpisi, ki urejajo tehnične zahteve za proizvode in splošno varnost proizvodov, ali s predpisi, ki urejajo dajanje gradbenih proizvodov na trg.
- (2) V malih kurilnih napravah se lahko uporabljajo le goriva, ki so skladna s predpisom o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav, in sicer na način, določen z navedbami proizvajalca.
- (3) Postavitev in obratovanje malih kurilnih naprav se morata izvajati po navodilih proizvajalca.

IX. NADZOR

27. člen (inšpekcijski nadzor)

- (1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, razen določb, določenih z drugim, tretjim in četrtim odstavkom tega člena, opravlja inšpekcija, pristojna za okolje.
- (2) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki se nanašajo na ceno dimnikarskih storitev in na nadzor nad izpolnjevanjem zahtev iz prvega odstavka prejšnjega člena, opravlja inšpekcija, pristojna za trg.
- (3) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki se nanašajo na zmanjšano varstvo pred požarom in s tem povezano odpravo pomanjkljivosti, opravlja inšpekcija, pristojna za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- (4) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki se nanašajo na ogrožanje človekovega zdravja, opravlja inšpekcija, pristojna za zdravje.
- (5) V predpisu iz 13. člena tega zakona se podrobneje določijo način izpolnjevanja obveznosti dimnikarskih družb, dimnikarjev in uporabnikov dimnikarskih storitev, ki jih nadzirajo inšpekcije iz prejšnjih odstavkov.

X. KAZENSKE DOLOČBE

28. člen (prekrški)

- (1) Z globo od 800 do 1.200 eurov se za prekršek kaznuje dimnikarska družba, če:
 1. nima pred začetkom opravljanja dejavnosti in ves čas opravljanja dimnikarskih storitev zavarovane svoje odgovornosti za škodo (tretji odstavek 7. člena),
 2. pri zaračunavanju dimnikarskih storitev ne upošteva sklepa vlade glede cene dimnikarskih storitev (peti odstavek 19. člena),
 3. če ne vpiše podatkov o opravljeni dimnikarski storitvi v evidence (drugi odstavek 22. člena).
- (2) Z globo od 800 do 1.200 eurov se za prekršek kaznuje družba, če opravlja dimnikarske storitve brez dovoljenja v nasprotju s prvim odstavkom 7. člena tega zakona.
- (3) Z globo od 800 do 1.200 eurov se za prekršek kaznuje dimnikarska družba, če nima objavljenega cenika (šesti odstavek 19. člena).
- (4) Z globo od 250 do 400 eurov se za prekršek iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba dimnikarske družbe.
- (5) Z globo od 300 do 500 eurov se za prekršek kaznuje oseba, če izvaja dimnikarske storitve brez licence v nasprotju s prvim odstavkom 9. člena tega zakona.
- (6) Z globo od 300 do 500 eurov se za prekršek kaznuje oseba, če v predpisanem roku izdajatelju ne vrne dimnikarske izkaznice (peti odstavek 11. člena).
- (7) Z globo od 200 do 300 eurov se za prekršek kaznuje dimnikar, če ne izda zapisnika o vseh izvedenih dimnikarskih storitvah ali če uporabnika dimnikarskih storitev pisno ne seznaní s svojo opredelitvijo do njegovih pripomb (šesti odstavek 13. člena).
- (8) Z globo od 200 do 300 eurov se za prekršek kaznuje dimnikar, če v predpisanem roku ne vloží zahteve za izdajo dimnikarske izkaznice (drugi odstavek 31. člena).
- (9) Z globo od 60 do 100 eurov se kaznuje uporabnik dimnikarskih storitev, ki je posameznik, če ne zagotovi, da se do 31. decembra 2017 izvedejo dimnikarske storitve (četrti odstavek 31. člena).
- (10) Z globo od 60 do 100 eurov se kaznuje uporabnik dimnikarskih storitev, ki je posameznik, če v rokih, določenih s predpisom iz 13. člena tega zakona, ne izvede ukrepov za odpravo nepravilnosti (15. člen).
- (11) Z globo od 60 do 100 eurov se kaznuje uporabnik dimnikarskih storitev, ki je posameznik, če poda neresnično izjavo o neuporabi male kurilne naprave (osmi odstavek 18. člena).
- (12) Z globo od 250 do 350 eurov se za prekršek iz devetega, desetega in enajstega odstavka tega člena kaznuje uporabnik dimnikarskih storitev, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja svojo dejavnost.

(13) Z globo od 60 do 100 eurov se za prekršek iz devetega, desetega in enajstega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba uporabnika dimnikarskih storitev, ki je pravna oseba ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja svojo dejavnost.

(14) Z globo od 60 do 100 eurov se kaznuje upravnik v večstanovanjskih stavbah, če ne zagotovi, da se do 31. decembra 2017 izvedejo dimnikarske storitve (četrti odstavek 31. člena).

29. člen **(prekrški po hitrem postopku)**

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene v tem zakonu.

30. člen **(izvršba s prisilitvijo)**

Kadar inšpektor določi način izvršbe inšpekcijskega ukrepa s prisilitvijo, znašajo denarne kazni:

1. za pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, od 3.000 do 5.000 eurov
2. za fizično osebo od 500 do 1.000 eurov.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

31. člen **(prehodno obdobje)**

- (1) Do izdaje in vročitve dimnikarske izkaznice iz 10. člena tega zakona se za dimnikarsko izkaznico šteje odločba o podelitvi licence, dimnikar pa se mora na zahtevo uporabnika dimnikarskih storitev izkazati tudi z osebnim dokumentom.
- (2) Dimnikar v enem mesecu od uveljavitve predpisa iz 10. člena tega zakona od upravne enote zahteva izdajo dimnikarske izkaznice, izdelovalec pa mu jo izdela proti plačilu v skladu z določbami 10. člena tega zakona.
- (3) Uporabnik dimnikarskih storitev iz seznama dimnikarskih družb, objavljenega na spletni strani ministrstva, najkasneje do 30. junija 2017 izbere dimnikarsko družbo za opravljanje dimnikarskih storitev na svoji mali kurilni napravi.
- (4) Uporabnik dimnikarskih storitev mora zagotoviti, da se do 31. decembra 2017 izvedejo dimnikarske storitve skladno s 13. členom tega zakona;
- (5) Ne glede na drugi odstavek 19. člena tega zakona se do sprejema predpisa iz sedmega odstavka 19. člena tega zakona znesek za izvedene dimnikarske storitve oblikuje kot zmnožek cene izvajanja dimnikarskih storitev in dejanskega števila časovnih enot dela

dimnikarskih storitev pri uporabniku dimnikarskih storitev, ki se mu, kadar je uporabnik dimnikarskih storitev oddaljen več kot 25 kilometrov od sedeža dimnikarske družbe, prištejejo potni stroški največ v višini 0,25 eura na kilometer za vsak kilometer nad 25 kilometrov.

- (6) Ne glede na tretji odstavek 19. člena tega zakona je do sprejema predpisa iz petega odstavka 19. člena tega zakona najvišja dovoljena cena izvajanja dimnikarskih storitev 25,20 eura na uro dela dimnikarskih storitev pri uporabniku dimnikarskih storitev brez davka na dodano vrednost.
- (7) V treh dneh od uveljavitve zakona ministrstvo obvesti uporabnike dimnikarskih storitev o obveznosti izbire dimnikarske družbe z objavo na spletni strani ministrstva.

32. člen **(predpisi vlade)**

Vlada izda predpisa iz 13. in 19. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

33. člen **(predpisi ministra)**

Minister izda predpise iz 7., 10., 14., 19. in 20. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

34. člen **(prenehanje veljavnosti)**

- (1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o oskrbi malih kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov pri opravljanju javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov (Uradni list RS, št. 128/04 in 18/05 – popr.), smiselno pa se uporablja do uveljavitve predpisa iz 13. člena tega zakona.
- (2) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 70/96, 71/00, 17/03, 41/04-ZVO-1 in 105/08), smiselno pa se uporablja do uveljavitve predpisa iz 13. člena tega zakona.

35. člen **(začetek veljavnosti)**

- (1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2017.
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek se drugi, sedmi, dvanajsti odstavek 7. člena in drugi do peti stavek trinajstega odstavka 7. člena tega zakona, prvi in drugi odstavek 8. člena, 9. do 11. člen tega zakona, tretji do peti, sedmi in osmi odstavek 12. člena, drugi do četrte stavek devetega odstavka in deseti odstavek 12. člena tega zakona, pri čemer se dimnikarske storitve v skladu s tem zakonom lahko začnejo opravljati s 1. januarjem 2017, ter 20. in 21. člen tega zakona začnejo uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. do 3. členu:

Zakon o dimnikarskih storitvah ureja način opravljanja dimnikarskih storitev ter plačilo zanje, pogoje za pridobitev licenc za opravljanje dimnikarskih storitev, naloge dimnikarske družbe in dimnikarja, obveznosti uporabnika dimnikarskih storitev in druge z dimnikarskimi storitvami povezane zadeve, ki so potrebne za doseganje ciljev in namenov zakona, kot naprimer vzpostavitev in vzdrževanje evidence malih kurilnih naprav, nadzora nad izvajanjem zakona ter ozaveščanje uporabnikov. Zakon ureja način opravljanja dimnikarskih storitev na malih kurilnih napravah in njihov obseg. Dimnikarske storitve obsegajo pregledovanje, čiščenje malih kurilnih naprav, dimovodnih naprav in prezračevalnih naprav, meritve dimnih plinov, odstranjevanje katrantskih oblog in evidentiranje podatkov v evidenco.

Namen tega zakona je z učinkovitim opravljanjem dimnikarskih storitev zagotavljati čim boljšo kakovost zraka, varovanje zdravja, požarno varnost, večjo energetsko učinkovitost ter dvig ozaveščenosti uporabnikov dimnikarskih storitev.

Določila v 3. členu opredeljujejo nekatere splošne pojme, ki so uporabljeni v zakonu.

K 4. do 6. členu:

Načelo proste izbire, skladno s katerim ima uporabnik dimnikarskih storitev dolžnost zahtevati dimnikarske storitve in pravico do izbire dimnikarske družbe, je ena bistvenih novosti te ureditve.

Načelo dostopnosti storitev je v predlogu zakona urejeno na način, ki določa, da mora dimnikarska družba uporabniku dimnikarskih storitev zagotavljati predpisan obseg storitev čez celo leto.

Načelo javnosti določa, da so zaradi varnosti pravnega prometa evidence po tem zakonu dostopne javnosti, in sicer v obsegu, kot to določa zakon.

K 7. členu:

Dimnikarska družba mora, zato da lahko opravlja dimnikarske storitve, izpolnjevati z zakonom določene pogoje. Člen določa, da mora zanjo na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali drugi pravni podlagi opravljati dimnikarske storitve eden ali več dimnikarjev in da ima družba v lasti merilno opremo in drugo opremo, potrebno za izvajanje opravljanje dimnikarskih storitev, ter računalniško opremo za povezavo z evidencami, ki jih v zvezi z izvajanjem opravljanjem dimnikarskih storitev vodi in upravlja ministrstvo. Ocenjujemo, da je smiselno, da se omogoči več oblik dela na področju izvajanja dimnikarskih storitev, zlasti zato, ker gre za dela s "sezonsko" naravo in ker mora konkurenco med izvajalci spremljati tudi svoboda izbire načina oblike dela, ki bo omogočala izvajalcem, da se odzovejo na spremembe v povpraševanju po njihovih storitvah. Nadzor nad spoštovanjem delovnopravne zakonodaje je urejen v področnih predpisih.

Člen določa tudi, da mora dimnikarska družba pred začetkom opravljanja dejavnosti zavarovati in imeti ves čas opravljanja dimnikarskih storitev zavarovano svojo odgovornost za škodo, ki bi

utegnila nastati uporabnikom dimnikarskih storitev in tretjim osebam v zvezi z opravljanjem dejavnosti. Višina letne zavarovalne vsote, ki se določi v zavarovalni pogodbi, ne more biti nižja od 42.000 eurov.

Upravna enota dimnikarski družbi, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, izda odločbo in jo vpiše v evidenco.

Skladno s predpisom, ki ureja upravni postopek, je za odločanje o pritožbah zoper odločitve upravne enote pristojno resorno ministrstvo.

Drugače kakor do zdaj, ko so bile koncesije razdeljene po koncesijskih območjih, lahko dimnikarska družba v predlaganem sistemu opravlja dimnikarske storitve na celotnem območju Republike Slovenije.

Glede na neenakomerno gostoto poselitve je ministrstvo, da bi se izognili situacijam, kjer si uporabnik dimnikarskih storitev zaradi oddaljenosti ali težje dostopnosti ne bi mogel zagotoviti dimnikarskih storitev, predvidelo rešitev, skladno s katero mora dimnikarska družba opraviti dimnikarske storitve uporabniku dimnikarskih storitev, kadar je dimnikarska družba temu uporabniku geografsko najbližje in če jo je uporabnik dimnikarskih storitev k temu pozval.

Člen določa, da mora dimnikarska družba opravljati dimnikarske storitve v okviru objektivnih možnosti tudi ob nepredvidljivih okoliščinah, nastalih zaradi višje sile. Za višjo silo štejejo nepredvidljivi in neodvrnljivi zunanji dogodki, katerih vzrok ni na strani dimnikarske družbe. Namen te določbe je zagotoviti izvajanje dimnikarskih storitev za uporabnike, pri čemer pa je dimnikarska družba zavezana, da opravi storitve v okviru zmožnosti, ki jih lahko zagotovi kljub nastanku nepredvidenih okoliščin.

Člen določa, da dimnikarska družba za opravljanje dimnikarskih storitev ne potrebuje obrtnega dovoljenja, čeprav ga lahko ima. Za to, da dimnikarska družba pridobi dovoljenje, mora izpolnjevati pogoje iz drugega odstavka tega člena.

V obravnavanem členu je urejeno tudi opravljanje dimnikarskih storitev dimnikarske družbe s sedežem v drugih državah pogodbenicah. Te bodo lahko v Sloveniji opravljale dimnikarske storitve stalno, občasno ali čezmejno, če izpolnjujejo pogoje za zakonito opravljanje dejavnosti v državi sedeža. Za občasno ali čezmejno opravljanje dimnikarskih storitev je pred prvim opravljanjem potrebna prijava storitve pri ministrstvu, ki bo o tem izdala potrdilo. Če storitev v državi sedeža ni regulirana, ponudnik storitev k prijavi za čezmejno ali občasno opravljanje dejavnosti poda izjavo o izpolnjevanju pogojev v zvezi z zahtevano opremo in dokazila o izpolnjevanju pogojev glede zaposlenih oseb in zavarovanja odgovornosti. Če bo ministrstvo ugotovilo, da so izpolnjeni vsi pogoji, bo o tem izdalo odločbo, upravna enota pa bo ponudnika na podlagi pravnomočne odločbe vpisala v evidenco iz 21. člena predlaganega zakona.

V tem členu je urejeno tudi opravljanje dimnikarskih storitev dimnikarske družbe, ki nima sedeža v državah pogodbenicah, tj. tretjih državah. Te bodo lahko opravljale dimnikarske storitve v Sloveniji, če izpolnjujejo pogoje za zakonito opravljanje dejavnosti v državi sedeža in če je izpolnjen pogoj materialne vzajemnosti. Ta je izpolnjen, če ponudniki, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji, v državi sedeža tujega ponudnika lahko opravljajo storitve in dejavnosti pod enakimi ali podobnimi pogoji, pod katerimi jih lahko ponujajo v Republiki Sloveniji tuji ponudniki in izpolnjevanje katerih za ponudnika s sedežem v Republiki Sloveniji ni bistveno težje, kakor je v pravnem redu Republike Slovenije predpisano za tuje ponudnike. Če je sedež ponudnika v več tretjih državah, se pri ugotavljanju vzajemnosti upošteva pravni red tiste države, ki je

najstrožji. V tem primeru se bo vpis v evidenco izvedel na smiselno enak način kot v primeru ponudnika iz države pogodbenice.

Člen določa tudi zavarovanje tujih dimnikarskih družb, s čimer dodatno zaščiti potrošnika.

K 8. členu:

Upravna enota bo odvzela dovoljenje dimnikarski družbi in jo bo izbrisala iz evidence na zahtevo družbe, če ta ne bo izvršila pravnomočne odločbe pristojne inšpekcije, v primeru, če se je zoper njo začel postopek prisilne poravnave, stečaja ali likvidacije ali če več kot 90 dni ni plačala davkov, prispevkov ter drugih predpisanih dajatev. Upravna enota bo dimnikarsko družbo po uradni dolžnosti izbrisala iz evidence v primeru prenehanja družbe.

K 9. členu:

Dimnikar je posameznik, ki je pridobil licenco in je vpisan v evidenco, ki jo vodi in upravlja Ministrstvo za okolje in prostor. Za pridobitev licence mora posameznik izpolnjevati z zakonom določene pogoje, in sicer mora opraviti izobraževanje po predpisanem programu za pridobitev ustrezne izobrazbe ali kvalifikacije (dimnikar, dimnikarski mojster, okoljevarstveni tehnik ali najmanj VI. raven strokovne izobrazbe tehnične smeri v povezavi z enim letom dimnikarskih izkušenj na terenu na področju dimnikarstva), kar izkaže s potrdilom o opravljenem izobraževanju, in ne sme biti pravnomočno obsojen v kateri koli državi zaradi kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, premoženje, telo in življenje ter nasilništva (in da sodba ni bila izbrisana).

Zaradi uvedbe obveznega dopolnilnega usposabljanja, kar je novost tega zakona, bodo dimnikarji enotno obveščeni o poudarkih iz predpisov in tehničnih smernic, ki jih morajo upoštevati pri izvajanju dimnikarskih storitev. Tako se bodo lahko bolje približali dosedanji usmeritvi, da so storitve na ozemlju Slovenije dostopne vsem pod enakimi pogoji. Do razlik pri izvajanju storitev je zdaj prihajalo zaradi nepoznavanja podlag, kar je včasih, pri nepoučenih uporabnikih, pomenilo celo več let trajajoče postopke v zvezi s storitvami na malih kurilnih napravah. Dimnikarji se bodo prek rednega usposabljanja pri ugotavljanju nepravilnosti in nevarnosti na malih kurilnih napravah lažje približali uporabnikom.

K 10. in 11. členu:

Izdajatelj licenc je upravna enota, ki pod določenimi pogoji licence tudi odvzema. Upravna enota na podlagi odločbe o podelitvi licence dimnikarja vpiše v evidenco iz 21. člena predlaganega zakona. Licenca velja za neomejen čas. Imetnik licence bo moral imeti tudi dimnikarsko izkaznico, s katero se bo lahko izkazal pri uporabniku, dimnikarske izkaznice pa bo izdelal za to izbran izvajalec, ki bo moral izpolnjevati z zakonom določene pogoje.

11. člen ureja prenehanje in odvzem licence. Licenca preneha veljati na zahtevo dimnikarja, z odvzemom ali smrtjo. Če dimnikar preneha izpolnjevati pogoje, ki jih je moral izpolnjevati za pridobitev licence, če ne dokazuje rednega usposabljanja, če ne vnaša podatkov v evidenco ali če ne odpravi pomanjkljivosti skladno z odločbo pristojnega inšpektorja, s katero je bila odrejena odprava ugotovljenih pomanjkljivosti, mu upravna enota z odločbo odvzame licenco. Oseba, ki ji je bila pravnomočno odvzeta licenca, le-te ne more pridobiti v treh letih, pri

ponovnem odvzemu pa ta čas ne more biti krajši od petih let od dneva pravnomočnosti odločbe o odvzemu.

K 12. členu:

Zakon v 12. členu določa priznavanje poklicnih kvalifikacij za tuje fizične osebe in primere slovenskih državljanov, ki so pridobili strokovno ali poklicno kvalifikacijo v tujini. Državljeni drugih držav pogodbenic, ki želijo v Republiki Sloveniji stalno izvajati dimnikarski poklic, morajo pri pristojnem organu pridobiti odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije. V primerih, ko se vodi postopek za državljana iz druge države pogodbenice to pomeni primerjava pogojev, ki so navedeni v drugem odstavku 9. člena s pogoji, ki jih dokazuje državljan druge države pogodbenice, vključno z dokazovanjem nekaznovanosti. To pomeni, da se z odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije posamezniku v Republiki Sloveniji omogoči dostop do reguliranega poklica pod enakimi pogoji, kot veljajo za slovenske državljane. Za tiste, ki želijo poklic opravljati občasno ali čezmejno, pa je potrebna predhodna prijava storitve pri ministrstvu, pristojnem za varstvo okolja, če izpolnjujejo pogoje za zakonito opravljanje dejavnosti v državi sedeža. Takšni osebi bo upravna enota izdala licenco in ga vpisala v evidenco iz 21. člena predlaganega zakona.

K 13. členu:

Pregledovanje malih kurilnih naprav pomeni prvi pregled, redne in izredne preglede malih kurilnih naprav in z njimi povezanih dimovodnih in prezračevalnih naprav ter pomožnih naprav. Če je prostor s kurilno napravo povezan z drugimi prostori, se med prezračevalne naprave štejejo tudi tiste, ki prezračujejo te povezane prostore, kot je to praviloma v primeru posameznih stanovanjskih ali poslovnih enot in stavb. To ne pomeni, da morajo dimnikarji nadzorovati ali opravljati storitve na vseh napravah, ki prezračujejo tudi povezane prostore, temveč da mora dimnikar preveriti, ali te naprave vplivajo na delovanje kurilne naprave oziroma preprečujejo normalno le-te (to je dovod potrebnega zraka za zgorevanje in odvod dimnih plinov). Takšne naprave lahko vplivajo na delovanje naprave, na primer kuhinjska napa in centralni prezračevalni sistem, oziroma ustvarjajo tlačno razliko v prostoru, ki neugodno vpliva na delovanje kurilne naprave.

Izredni pregled se opravi po naročilu uporabnika dimnikarskih storitev ali na zahtevo pristojnega inšpektorja. Člen opredeljuje način čiščenja, pregledovanja, meritev, odstranjevanja katranskih oblog, informiranje uporabnikov dimnikarskih storitev in obveznost dimnikarja, da uporabniku izda zapisnik o opravljenih dimnikarskih storitvah. Vlada bo s predpisom o oskrbi malih kurilnih naprav podrobneje določila vsebino in način izvajanja, roke in predpisane obrazce poročil.

K 14. členu:

Dimnikar preverja, ali so zagotovljene osnovne zahteve vgrajenih malih kurilnih naprav ter dimovodnih in prezračevalnih naprav.

Pri zagotavljanju osnovnih zahtev dimnikar na podlagi metodologije in meril pregleda in oceni nevarnost vgrajene male kurilne naprave. Gre predvsem za naprave, ki jih tudi po drugih gradbenih in dimnikarskih predpisih ne bi smeli vgraditi (npr. plinske nekondenzacijske kurilne naprave, naprave odvisne od zraka v prostoru). Pri tem vloga inšpektoratov ostaja enaka kot do zdaj, saj dimnikar ob ugotovljeni napaki ali nevarnosti najprej obvesti uporabnika in mu z rokom

za odpravo pomanjkljivosti določi odpravo le-te. Če uporabnik pomanjkljivosti ne odpravi v roku, dimnikarska družba obvesti pristojni inšpektorat. Merila in metodologijo za preverjanje izpolnjevanja osnovnih zahtev bo predpisal minister.

K 15. členu:

Dimnikar mora v sklopu svojih nalog uporabnika dimnikarskih storitev seznaniti z ugotovljenimi nepravilnostmi in mu predlagati, da jih odpravi v roku, ki ga bo določila uredba. Ko z uredbo določen rok preteče, je dimnikar dolžan preveriti, ali so pomanjkljivosti odpravljene. Če uporabnik dimnikarskih storitev nepravilnosti ne odpravi, dimnikar o tem obvesti pristojno inšpekcijo.

K 16. členu:

Določbe 16. člena določajo, da mora dimnikar na zahtevo uporabnika dimnikarskih storitev izkazati, da ima licenco in da je zaposlen pri dimnikarski družbi, ki je vpisana v evidenco. Nadalje določajo, da mora dimnikar izvajati dimnikarske storitve vestno in strokovno, ščititi mora interese uporabnikov, ne sme zlorabljati njihove morebitne laičnosti za pridobivanje svoje poslovne koristi, skrbeti pa mora tudi za strokoven odnos do uporabnika dimnikarskih storitev v skladu z dobrimi poslovnimi običaji.

K 17. členu:

V večstanovanjskih stavbah dimnikarsko družbo izbere upravnik, in sicer na podlagi pooblastila etažnih lastnikov, ki sprejmejo odločitev z večinskim soglasjem (več kot 50 %) po solastniških deležih. V primerih, ko večstanovanjska stavba nima upravnika, dimnikarsko družbo izbere predstavnik etažnih lastnikov na podlagi enakega večinskega soglasja po solastniških deležih. Skladno s predpisi, ki urejajo vzdrževanje večstanovanjskih stavb, velja enako tudi za stanovanjsko-poslovno stavbe, za stavbe z izključno poslovnimi prostori pa se uporabljajo predpisi, ki urejajo stvarnopravna razmerja. V skladu z Zakonom o varstvu potrošnikov pogodbeni pogoji potrošnika zavezujejo le, če je bil pred sklenitvijo pogodbe seznanjen z njihovim celotnim besedilom, pri čemer se šteje, da je uporabnik dimnikarskih storitev seznanjen s celotnim besedilom pogodbenih pogojev (npr. splošnih pogojev poslovanja), če ga je nanje dimnikarska družba izrecno opozorila in če so mu bili dostopni brez težav.

K 18. členu:

Uporabnik dimnikarskih storitev ima v predlaganem sistemu pomembno prednost glede na obstoječi sistem, in sicer da izbere dimnikarsko družbo. Uporabnik mora omogočiti tudi prvi pregled pri novovgrajeni mali kurilni napravi, njen vpis v evidence, dovoliti mora opravljanje dimnikarskih storitev, omogočiti, da so te opravljene v predpisanih rokih, omogočiti pregled pred uporabo malih kurilnih naprav ob spremembah pri malih kurilnih napravah, vgradnji novih naprav in začetku obratovanja neaktivnih naprav, hraniti mora zapisnik o opravljenih storitvah in odpraviti morebitne ugotovljene nepravilnosti.

K 19. členu:

Plačilo za opravljene dimnikarske storitve se oblikuje kot zmnožek cene opravljanja dimnikarskih storitev na časovno enoto in števila časovnih enot dela pri uporabniku. Najvišjo dovoljeno ceno dimnikarskih storitev iz prvega odstavka določi vlada s sklepom v eurih/časovno enoto dela. Navedena cena je določena kot najvišja dovoljena cena, kar daje skupaj s prosto izbiro dimnikarske družbe uporabnikom tudi možnost, da si za dimnikarske storitve zagotovijo nižje plačilo od najvišje določenega plačila. Višino cene vlada določi ob upoštevanju cen storitev dejavnosti, za katere je predpisana podobna raven strokovne izobrazbe. Minister, pristojen za varstvo okolja, s podzakonskim aktom predpiše podrobnejša merila za oblikovanje cen dimnikarskih storitev v okviru najvišje dovoljene cene za dimnikarske storitve in podrobnejšo vsebino cenika. Vlada tako določi ceno na časovno enoto, minister pa časovni normativ za posamezne dimnikarske storitve. Plačilo za opravljene dimnikarske storitve vključuje tudi potne stroške, kadar je uporabnik od sedeža dimnikarske družbe oddaljen 25 kilometrov ali manj. Kadar je uporabnik oddaljen več kot 25 kilometrov od sedeža dimnikarske družbe, se znesku iz drugega odstavka lahko prištejejo potni stroški, ki niso vključeni v ceno storitve iz prvega stavka.

Ministrstvo meni, da je ureditev, ki določa najvišjo dovoljeno ceno, ustrezna, sorazmerna in nujna, saj gre za izvajanje storitev, ki so obvezne. Obveznost storitve lahko po oceni ministrstva, ki temelji na dosedanjih izkušnjah v zvezi s spremljanjem in nadzorovanjem dimnikarskih storitev, privede do velikih odstopanj v zaračunanih zneskih za opravljene dimnikarske storitve uporabnikom glede na lokacijo uporabnika. Ministrstvo zato utemeljeno pričakuje hude motnje na trgu pri gibanju cen, pa pri tem ne gre za redna sezonska nihanja. Navedena nevarnost je zlasti velika v času uveljavljanja novega sistema. Zato, ker odločitev o tem, ali bo dimnikarske storitve uporabnik naročil ali ne, ni odvisna od uporabnika, je smiselno, da se tudi cena ureja na način maksimalne dovoljene cene za urno postavko.

K 20. členu:

20. člen podrobneje določa dopolnilno usposabljanje za pridobitev znanja, ki je potrebno za opravljanje dimnikarskih storitev. Dimnikar se je dolžan vsakih osem let dopolnilno usposabljati. Namen tega usposabljanja je seznanitev z zakonskimi in drugimi novostmi, ki so povezane z izvajanjem dimnikarskih storitev.

Minister bo predpisal programe dopolnilnega usposabljanja za dimnikarje. Namen usposabljanja je nadalje namenjen prenosu vsebin, ki so nadgradnja obstoječemu sistemu izobraževanja, pri čemer je posebna pozornost namenjena predstavitvi vsebin, ki pripomorejo k uresničitvi ciljev izvajanja dimnikarskih storitev. V vseh vidikih usposabljanja je torej vključena potreba po predstavitvi praktičnih primerov dobre prakse za pomoč pri opravljanju storitev. Pri predstavitvi predpisov in tehničnih smernic bodo tako predstavljeni tisti, ki zagotavljajo varno obratovanje malih kurilnih naprav v povezavi s 14. členom tega zakona. V primeru usposobljenosti za zbiranje tehničnih dokumentov je treba premostiti neusklajenost med prodajo, načrtovanjem, vgradnjo in namenom uporabe ter vlogo dimnikarskih storitev pri tem, še posebej pri ugotovljenih pomanjkljivostih, ki jih glede na predpise ne bi smelo biti, pomanjkljivosti in napake pa kljub temu predstavljajo nevarnost za uporabnike. Kakor za vse dosedanje opisane naloge, predstavljene na usposabljanju, bodo tudi za informiranje predstavljeni tisti poudarki, ki bodo razdelani v podzakonskem predpisu, Uredbi o pregledih, čiščenju in meritvah, kjer bodo za posamezne dimnikarske storitve določeni vsebina, način opravljanja ter potrebna oprema in orodje.

K 21. in 22. členu:

Ministrstvo zaradi izvajanja nadzora nad izvajanjem dimnikarskih storitev vodi in upravlja evidenco Evidim, v katero se vpisujejo podatki o dimnikarskih družbah in dimnikarjih, ki izvajajo dimnikarske storitve, o uporabnikih dimnikarskih storitev, malih kurilnih napravah, dimnikarskih storitvah, datumu ugotovljene pomanjkljivosti, podatki in dokazila o stalni usposobljenosti za dimnikarja in podatki o dimnikarski družbi, ki je opravila dimnikarske storitve. Člen podrobno določa pristojnosti in obveznosti dimnikarskih družb pri ravnanju z zbranimi podatki. Prav tako so določeni nameni, s sklicem na člene tega zakona za vpisovanje posameznih evidenc. Razmejena je uporaba osebnih podatkov in viri (zunanje evidence) za preverjanje podatkov za vsak posamezni podatek. Urejeno je tudi arhiviranje podatkov.

Dimnikarska družba vpiše vsako malo kurilno napravo v evidenco. Vpis nove male kurilne naprave se izvede v zakonsko predpisanem roku ob prvem pregledu male kurilne naprave in pri izbiri dimnikarske družbe. Dimnikarska družba bo imela vpogled samo za tiste uporabnike, ki so izbrali to dimnikarsko družbo.

Upravičenost za vpisovanje osebnih podatkov uporabnikov je v tem, da je delovanje malih kurilnih naprav povezano z znatnimi vplivi na okolje. Posebej izstopajo visoke emisije delcev, kjer delež malih kurilnih naprav okvirno znaša petino celotnih emisij v Sloveniji. Tudi v porabi končne energije in s tem povezanimi emisijami toplogrednih plinov imajo male kurilne naprave pomemben delež. Aktiven nadzor nad malimi kurilnimi napravami lahko pripomore k zmanjšanju onesnaževanja in manjši porabi goriv. Del stroškov, povezanih z nadzorom in oskrbo malih kurilnih naprav, se končnemu uporabniku povrne zaradi manjših izdatkov za goriva. Drugi razlogi za ukrep nadzora nad uporabniki, za kar se zbirajo tudi osebni podatki, so še vedno preveliko število požarov in število zastrupitev s CO.

Pri predaji dokumentacije je mišljena predvsem dokumentacija, ki jo je dimnikar izbral v zvezi z opravljanjem prvega pregleda. Pri tem je vključena tudi dokumentacija, ki je uporabnik ne poseduje, vendar pa bo novoizbranemu dimnikarju pomenila potrebno informacijo in se bo na ta način upravičeno izognil ponovni izvedbi prvega pregleda.

K 23. do 25. členu:

Za potrebe EviDima – evidence izvajanja dimnikarskih storitev je potrebno dosledno vnašanje veljavnih podatkov, saj ti omogočajo nadzor in podlago za pregled razmer, ki bistveno vplivajo na stanje okolja. Vsak uporabnik dimnikarskih storitev je tako dolžan ob izbiri dimnikarske družbe zagotoviti vse potrebne podatke za vpis male kurilne naprave v evidenco. Prav tako mora vse podatke, ki tak nadzor omogočajo, zagotoviti tudi dimnikar. Dimnikar mora od stranke pridobiti vse manjkajoče podatke za male kurilne naprave, ki so že vpisane v obstoječo evidenco malih kurilnih naprav, in za storitve, opravljene na teh napravah.

Uporabnik dimnikarskih storitev mora poslati zahtevo za izbris podatkov dimnikarski družbi, ki preveri upravičenost izbrisa male kurilne naprave iz evidence. Kriterij za upravičenost izbrisa je, da kurilne naprave brez tehničnega posega ni mogoče takoj uporabiti (npr. dovod goriva je odstranjen, črpalka je zapečaten, kurilna naprava je odstranjena).

25. člen določa, da so javni le določeni podatki, ki so zagotovljeni v združeni (agregirani) obliki in ne kot posamezen podatek v kateri koli kombinaciji z drugim javnim podatkom. Posamezniku se ob upoštevanju varnostnih protokolov informacijske tehnologije zagotovi vpogled v lastne

podatke, medtem ko agregirana oblika ne bo vsebovala nobenega podatka, iz katerega bi bilo mogoče sklepati o stanju male kurilne naprave in izvedenih storitvah pri posamezniku.

K 26. členu:

V osmem poglavju zakon ureja zahteve za proizvode.

Male kurilne naprave se lahko uporabljajo le, če imajo potrdila, navodila ali dokazila, ki ustvarjajo domnevo o varnosti proizvodov, in le goriva, ki so skladna s predpisom o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav na način, ki je določen z navedbami proizvajalca. Prav tako se je treba pri postavitvi in obratovanju malih kurilnih naprav ravnati po navodilih proizvajalca. Ministrstvo se zaveda, da navedene vsebine tega člena že urejajo predpisi z drugih področij, vendar praksa kaže, da dimnikarji pri izvajanju storitev ugotavljajo, da vse vgrajene male kurilne naprave ne dosegajo zahtev navedenih predpisov.

K 27. členu:

Predlagana ureditev ohranja inšpekcijski nadzor.

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem predpisov, ki se nanašajo na naloge dimnikarja, dimnikarske družbe in uporabnika dimnikarskih storitev, je glede na medresorsko naravo tematike v pristojnosti več inšpekcij. Tako določbe v zvezi z varstvom okolja nadzira inšpekcija, pristojna za varstvo okolja, nadzor glede varstva pred požarom pa inšpekcija, pristojna za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, in nadzor v zvezi z ogrožanjem človekovega zdravja inšpekcija, pristojna za zdravje. V zvezi s cenami izvajanja dimnikarske službe in glede zahtev za male kurilne naprave izvaja nadzor inšpekcija, pristojna za trg.

K 28. do 30. členu:

V 28. členu zakona so opredeljeni prekrški in globe zanje. Člen določa višino globe za dimnikarsko družbo (če nima predpisanega zavarovanja, če ne vpiše podatkov o izvedeni dimnikarski storitvi v evidence ali če nima objavljenega cenika), za dimnikarja (če oseba izvaja dimnikarske storitve brez licence, če ne izda zapisnika o vseh izvedenih dimnikarskih storitvah, če v predpisanem roku ne vloži zahteve za izdajo dimnikarske izkaznice) in za uporabnika (če ne zagotovi, da se pravočasno izvedejo čiščenje, pregled in meritve na malih kurilnih napravah).

30. člen opredeljuje višino globe v primerih izvršbe s prisilivijo za pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost ter za fizično osebo.

K 31. členu:

Ministrstvo na svoji spletni strani objavi seznam dimnikarskih družb, iz katerega mora uporabnik dimnikarskih storitev najkasneje do 30. junija 2017 izbrati dimnikarsko družbo za opravljanje dimnikarskih storitev na svoji mali kurilni napravi. Ministrstvo namerava seznanjati uporabnike tudi na druge načine in sicer z dopisi občinam, informiranjem uporabnikov na krajevno običajen način in preko medijev. Uporabnik dimnikarskih storitev mora zagotoviti, da se do 31. decembra 2017 izvedejo dimnikarske storitve skladno s 13. členom tega zakona.

Za namen nemotenega izvajanja dimnikarskih storitev se bo do vzpostavitve sistema izdajanja dimnikarskih izkaznic odločba o podelitvi licence štela za dimnikarsko izkaznico, dimnikar pa se bo moral na zahtevo uporabnika izkazati tudi z osebnim dokumentom. Imetnik licence bo moral v enem mesecu od uveljavitve predpisa iz 11. člena zakona upravno enoto zaprositi za izdajo dimnikarske izkaznice, to pa mu jo bo izdala proti plačilu v skladu z določbami 10. člena zakona.

V prehodnih določbah je določeno tudi oblikovanje cen dimnikarskih storitev do sprejetja ustreznih podzakonskih aktov, ki jih predvideva 19. člen zakona. Do sprejema časovnih normativov za posamezne storitve in sklope dimnikarskih storitev in podrobnejše vsebine cenika ter višine potnih stroškov se najvišji dovoljeni znesek za izvedene dimnikarske storitve oblikuje kot zmnožek cene izvajanja dimnikarskih storitev v višini 25,20 eura na uro dela dimnikarskih storitev pri uporabniku brez davka na dodano vrednost in dejanskega števila časovnih enot dela dimnikarskih storitev pri uporabniku, ki se mu prištejejo potni stroški največ v višini 0,25 eura na kilometer za vsak kilometer nad 25 kilometrov.

K 32. členu:

Vlada izda predpis o pregledih, čiščenju in meritvah na malih kurilnih napravah ter sklep o višini cene v šestih mesecih od dneva uveljavitve tega zakona.

K 33. členu:

Minister, pristojen za varstvo okolja, v šestih mesecih od dneva uveljavitve tega zakona izda predpise, ki urejajo programe usposabljanja za dimnikarje, časovne normative, vsebino in uporabo dimnikarske izkaznice, normative za določitev cen dimnikarskih storitev in podrobnejšo vsebino cenika ter višino potnih stroškov.

K 34. členu:

Zaradi spremembe Zakona o varstvu okolja, ki je ukinilo državno gospodarsko javno službo dimnikarstva, se razume, da naloge dimnikarske službe iz prvega odstavka tega pravilnika zdaj prevzema dimnikarska družba. To pojasnilo velja za celoten pravilnik.

Če bi prišlo do nasprotja med tem pravilnikom in Zakonom o dimnikarskih storitvah, so naprave, na katerih se izvajajo storitve v prehodnem obdobju, ko velja ta pravilnik, tiste naprave, ki jih določa Zakon o dimnikarskih storitvah. Enako velja za izraze, ki jih definirata oba, tj. Zakon o dimnikarskih storitvah in pravilnik – pomen, določen v Zakonu o dimnikarskih storitvah, se šteje za merodajnega.

Obseg storitev, ravnanje ob ugotovljenih pomanjkljivostih in ravnanje pristojnih inšpektoratov se ne spreminjajo. Pri določenih rokih za izvajanje storitev je treba razumeti, da so določeni za tipične vrste naprav in včasih ne odražajo dejanske potrebe oskrbe glede na stanje naprav. Tukaj se šteje, da bo dimnikar, tudi v prehodnem obdobju, znal prilagoditi obseg oskrbe posamezni napravi, a vseeno ohranil obseg, določen s tem pravilnikom. Pri tem bo veliko vlogo imelo tudi dejstvo, da lahko uporabnik izbere drugega izvajalca, če dimnikar s svojo presojo ne bo znal upravičiti pogostosti opravljanja storitev. Z novim podzakonskim predpisom, Uredbo o pregledih, čiščenju in meritvah, bodo posamezni roki tudi ustrezno popravljani.

Pri oskrbi zračnikov iz IV. poglavja pravilnika je ponovno treba poudariti, da velja pomen izraza zračnik, ki je določen v Zakonu o dimnikarskih storitvah. V pričujočem pravilniku je ta pomen zračnika pogosto napačno razumljen. Iz definicij pojma zračnik izhaja, da je zračnik naprava za prezračevanje prostora, v katerem je kurilna naprava, in naprava za dovod zgorevalnega zraka v kurilno napravo ter naprava za prezračevanje stanovanj in poslovnih prostorov, če te naprave prezračujejo na osnovi naravnega ali umetnega obtoka zraka tudi prostore, v katerih zgoreva gorivo. Torej se kot zračnik upoštevajo prezračevalne naprave, ki so potrebne za obratovanje kurilne naprave, prezračevanje prostorov s kurilno napravo in prostorov, v katerih zgoreva gorivo. Med te prostore štejemo tudi stanovanjske in poslovne prostore z napravami na plin izvedbe A, kot je na primer štedilnik na plin. Kakor je bilo že navedeno, velja to za prehodno obdobje, z novimi predpisi pa bo nejasnost odpravljena.

Obstoječa rešitev aplikacije evidenc iz 24. člena pravilnika ne vsebuje varnega elektronskega podpisa, zato se četrti odstavek 24. člena ne uporablja.

Zaradi spremembe Zakona o varstvu okolja, ki je ukinilo državno gospodarsko javno službo dimnikarstva, se razume, da naloge dimnikarske službe iz prvega odstavka tega pravilnika zdaj prevzema dimnikarska družba. To pojasnilo velja za celoten pravilnik 2.

V zvezi z določbo 23. člena je treba pojasniti, da 13. člen tega pravilnika 2, v katerem so določeni roki za občasne meritve, ne velja več od leta 2008. Na ta člen napotuje tudi pravilnik 1 v 22. členu. Čeprav niso določeni roki občasnih meritev, se šteje, da so ti določeni z drugim odstavkom 23. člena pravilnika 1, kjer je navedeno, da se občasne meritve emisij iz malih kurilnih naprav praviloma izvajajo v času rednega pregleda. Takšna je bila tudi dosedanja praksa.

Za določbe priloge 3, ki se nanašajo na način izvedbe meritev na posameznih vrstah kurilnih naprav, se v prehodnem obdobju uporabljajo starejše merilne metode, vendar z zavedanjem, da obstajajo določene prilagoditve pri novejših kurilnih napravah, kakor tudi pri analizatorjih emisij dimnih plinov, ki se uporabljajo za izvajanje meritev. Te nejasnosti in pomanjkljivosti bodo odpravljene z novim podzakonskim predpisom, Uredbo o pregledih, čiščenju in meritvah. Predvsem se ta pripomba nanaša na ustrezno merilno mesto za izvajanje meritev, kjer se šteje, da mora dimnikar pri določevanju lokacije merjenja upoštevati tudi navodila proizvajalca kurilnih naprav in napotke za pravilno izvedbo meritev proizvajalcev analizatorjev plina. Enakovredno je ta pripomba namenjena izvajanju meritev na kurilnih napravah na trdno gorivo, kjer so poleg gravimetrične metode na voljo tudi druge metode merjenja. Z že izvedenim javnim naročilom je MOP pridobil pregled teh metod, ki jih bo vključil v omenjeni podzakonski predpis.

K 35. členu:

V členu je določen *vacatio legis*. Zakon o dimnikarskih storitvah začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2017, razen določb, ki urejajo postopek podeljevanja in prenehanja licenc, pridobitve in odvzema dovoljenj, priznavanja poklicnih kvalifikacij, nadgradnje evidenc in podelitve pooblastila organizacijam za izvajanje usposabljanja.

